

№ 100 (3841)

20 снежня 2013 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец: УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

Да ўвагі!
Хто хоча
набыць газету
ў офісе рэдакцыі —
чакаем!

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Не плануецца?

Дэнамінацыя плануецца, але казаць пра тэрміны яе правядзення ў Беларусі пакуль заўчасна. Па крайняй меры так заявіла старшыня праўлення Нацыянальнага банка **Надзея Ермакова** падчас "Прамой лініі" ў газеце "Звязда".

Кіраўнік Нацбанка патлумачыла, што для правядзення дэнамінацыі трэба, каб інфляцыя за год складала менш за 10 працэнтаў, інакш з-за росту коштаў зноў паўстане неабходнасць у буйных грашовых купюрах. Паколькі ў наступным годзе інфляцыя запланавана на ўзроўні 11 працэнтаў, казаць аб правядзенні дэнамінацыі ў 2014 годзе пакуль заўчасна, сказала Надзея Ермакова. "Новыя грашовыя купюры ўжо ёсць, яны адрукаваны, але іх уведзці яшчэ рана", — адзначыла кіраўнік Нацбанка.

Дэнамінацыя ў эканоміцы — узбуджэнне грашовай адзінкі краіны без змены яе назвы, якое праводзіцца ў мэтах палічэн-

ЧУЛІ?

Чакаецца амністыя

Міністр унутраных спраў **Ігар Шуневіч** у чацвер агучыў навіну, якой чакалі дзясяткі тысяч чалавек.

Ігар Шуневіч намякнуў, што ў наступным годзе ў краіне магчыма правядзенне амністыі ў сувязі з 70-годдзем вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

"Магу выказаць заагадку з вялікай доляй упэўненасці, што закон аб амністыі ў наступным годзе будзе", — заявіў міністр журналістам.

ПАСТФАКТУМ

Аскепкі шкла ад Плошчы

19 снежня 2010 года — знакавая дата для ўсяго беларускага грамадства: і для тых людзей, якія займаліся актыўнай грамадскай і палітычнай дзейнасцю, і для тых, хто асабліва палітыкай не цікавіўся. 19 снежня — дзень апошніх прэзідэнцкіх выбараў — знаменаван на ўсёй краіне пачатак беспрэцэдэнтных рэпрэсій супраць актывістаў дэмакратычнага руху і журналістаў. Крымінальныя справы былі распачаты супраць экс-кандыдатаў на пасаду прэзідэнта, іх давераных асоб і кіраўнікоў выбарчых штабоў. З паўсотні чалавек трывалі цягам паўгода за кратамі. Адных абвінавачвалі ва ўдзеле ў масавых беспарадках, іншых — у іх арганізацыі. Потым суды і прысуды, пераслед адвакатаў, якія абаранялі арыштаваных, масавая эміграцыя на Запад. За кратамі дагэтуль застаецца экс-кандыдат на пасаду прэзідэнта **Мікалай Статкевіч**.

Тры гады прайшлі пасля Плошчы, але дагэтуль не сціхаюць дыскусіі, узаемныя абвінавачванні, заклікі палітыкаў зрабіць урокі, назваць прозвішчы сапраўдных вінаватых і г.д. Дагэтуль цягнуцца дыскусіі, хто вінаваты і па чымі сцэнарый развіцця падзеі ў той дзень. Прайшло следства, за ім — суды, былі вынесены прыгаворы. Але да сёння многія задаюцца пытаннем: "Дык хто біў шкло ў Доме ўрада?"

"Народная Воля" вырашыла запитацца пра гэта ва ўдзельніках тых падзей, людзей, якія не толькі бачылі на свае воўсе, што адбывалася, але потым знаёмліліся з матэрыяламі крымінальнай справы.

чэнняў не даваў і сам пра гэта даведаўся, калі ўжо ўсё здарылася. Ніхто не быў да такога гатовы, мы назіралі сітуацыю са здзіўленнем. Думаю, што гэта была правакацыя, і гэта было відэаочка.

Мікіта Ліхавід (19 снежня 2010 года затрымалі літаральна каля ганка Дома ўрада. 20-гадовы хлопце тады ўпершыню ўдзельнічаў у вулічнай акцыі):

— Калі я падышоў да ганка, то ўбачыў, што шкло ўжо разбіта. У прамаходзе ўбачыў стале, там быў натоўп народа, і мне было цікава паглядзець,

што ж там адбываецца. Вось танды нас абкружылі спецазаўчы. Людзей пачалі збіваць. Пад'ехалі аўтазакі. Першы за поўнілі літаральна за пару хвілін. Людзі ў натоўпе не ведалі, што рабіць, не было ніякага плана, ніхто нічога не прапаноўваў, таму нешта такое, з біццём шыбаў, магло адбыцца. Што казалі на трыбуне, маглі чуць толькі тыя, хто стаў блізка. Іншыя (а гэта ж тысячы і тысячы чалавек!) папросту размаўлялі паміж сабой. У такой сітуацыі дастаткова было нейкай іскры, каб нехта паддаўся на такую правакацыю.

Сяргей Марцалеў, кіраўнік штаба Мікалая Статкевіча:

— Адказна заяўляю, што гэта не быў сцэнарый дэмакра-

што яны не з'яўляюцца актывістамі дэмакратычнага руху.

Тамара Сідарэнка, адна з тых адвакатаў, якіх пазбавілі ліцэнзій за ўдзел у працэсах за Плошчу:

— Тое б ні біў шкло, гэта не сведчыць пра тое, што былі масавыя беспарадкі. З амаль паўсотні чалавек, якіх пакаралі па крымінальных справах (дзе размова ішла пра нянасенне ўрану), за шкло прыцягнулі да адказнасці лічаны адзінкі. Нехта каза пра правакатараў, нехта называе іншыя версіі, але людзі, якіх пакаралі, казалі, што яны гэтага не рабілі. Нехта аптынуўся на ганку, нават рэшткі шкла вынуў, каб людзі не параніліся. Так што можна гаварыць і пра правакацыі, і пра людзей, якія, як кажуць, сарваліся з катушак. Але на фоне тысяч людзей гэта былі адзінкі. Тое, што ад пачатку дзяржаўня СМІ пачалі гаварыць пра бітае шкло, ледзь не пра здраду Радзіме, спробу дзяржаўнага перавароту, сведчыць аб тым, што сцэнарый пачаўся яшчэ да падзей каля Дома ўрада. Уладзіміра Някляева і людзей, якія ішлі разам з ім на Кастрычніцкую плошчу, увяло збілі за галіну да ўсіх гэтых падзей (Някляеў, дарчы, меў тады статус кандыдата на пасаду прэзідэнта). Потым у фільме "Жалезам па шкле" паказалі цалкам прыдуманых рэчы, якія загады ўлады спрабавалі выстаіць калі не які спробу перавароту, то хаця б як незаконныя дзеянні з боку дэмакратычных кандыдатаў. Таму я лічу так: у той дзень адначасна была здзейснена правакацыя з боку ўлад, гэты сцэнарый дакладна быў не ад кандыдатаў ад апазіцыі.

Любоў ЛУНЁВА.

Вашы бацькі маюць мізэрную пенсію, і ім цяжка знайсці сродкі на тое, каб падпісацца на "Народную Волю"?

Вы, іх дзеці, зрабіце ім навагодні падарунак — падпішыце на "Народную Волю" на першую палову 2014 года. Кошт месячнай падпіскі — 33.000 рублёў.

3 удзячнасцю — "Народная Воля".

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Борис ЖЕЛИБА, профессор, доктор экономических наук

Тянут резину...

Закон о бюджете Беларуси на 2014 год принят. Поверхностный взгляд на цифры может вызвать оптимизм. Бюджет исходит из того, что ВВП прирастет на 3,3%, инфляция снизится до 11%, среднегодовой курс доллара будет 9800 рублей, экспорт товаров возрастет на 4,4 миллиарда долларов и т.д.

Первоначально, учитывая текущее состояние экономики, республиканский бюджет на следующий год предусматривался дефицитным (10 триллионов). Но ко времени его обсуждения правительство сформировало сбалансированный вариант — расходы равны сумме доходов. Причем расходы не стали оптимизировать (сегодня это означает сокращать), а чудесным образом увеличили доходную часть. Главное тут — за счет чего? Или лучше спросить, за счет кого?

Если выездная пошлина для физических лиц в размере 100 долларов с носа пока не прошла, то белорусское ноу-хау — налог на доступ транспортных средств к дорожному движению — обречет денежную плоть в следующем бюджете. С него планируют собрать поступления в объеме 1—1,6 триллиона рублей. В свое время так называемый транспортный налог в Беларуси был ликвидирован и, как в приличных экономиках других стран, подрастворивался в цене моторного топлива. Больше едешь — больше платишь. У нас пошли по другому пути: тяжесть транспортного налога будет зависеть от тяжести транспортного средства. Очередную посылку помощи бюджету окажут любители алкоголя и сигарет. Предполагается увеличить ставки акцизов на крепкий алкоголь в два приема на 25,6%, на вино плодородное крепленое — на 75,1%, на иные виды алкогольной продукции — в среднем на 20%. На табачные изделия предложено повысить ставки акцизов на 24—38%. Ставки акцизов на автомобильное топливо увеличат в среднем на 14,5%. Если учесть инвестиционный сбор на импортные автомобили, который, возможно, введут на российский манер, и уже действующую российскую ввозную пошлину, то автомобиль для белоруса становится роскошью. А поговорка, сорвавшаяся с легкого языка президента, что, мол, главное для белоруса "чарка и шварка", дополненная народом "иномаркой", теряет актуальность для нашего, условно говоря, среднего класса.

(Окончание на 2-й стр.)

СИТУАЦЫЯ

Не хапае смеласці?

"Я не палюхаю вас, а папярэджаю: з гэтай часу кожнаму, хто будзе звольнены за разгільдзяства і халатнасці, прыйдзе вярнуць дзяржаве ўвесь аб'ём зароботнай платы, якую ён рэгулярна атрымаў на працягу ўсяго перыяду сваёй працы на гэтай пасадзе!" — так дабіваецца эфектыўнай працы чыноўнікаў прэм'ер-міністр Узбекістана Шайкат Мірзіяеў. А што ў Беларусі?

З НАГОДЫ

Скразнякі

Днямі знаёмая, сын якой ходзіць у другі клас адной са сталічных гімназій, паскардзілася: — Раз у паўгоддзе з бацькоў збіраюць па 150 тысяч на патрэбы школы. А днямі сын прынёс дадому паперку: маляў, бацькоўскі камітэт прыняў рашэнне, што трэба здаць яшчэ за 400 тысяч. На вокны.

— Я што, у палтну гімназію сына аддавала? — абуралася жанчына. — Чаму я, а не дзяржава павінна клапаціцца, каб у школах не было скразнякоў? Гэта тое самае, калі б рабочы прыйшоў на завод, а яму сказалі: "Інструмент купіце за свае грошы". Калі ўжо дэпутаты не знайшлі ў бюджэце грошы на адукацыю, І патэлефанаваў у гімназію, дырэктар развяза рукамі: "Нічога не ведаю, магчыма, бацькі з гэтай гэтага на агульным сходзе самі прынялі рашэнне паставіць новыя вокны". Дадала, што гэта справа добраахвотная, ніхто нікога не прымушае, бюджэтных грошай не хапае, даводзіцца шукаць нейкія іншыя рэсурсы.

Шчыра кажучы, настаўнікаў і дырэктараў зразумець можна. Яны "трасуць" бацькоў не ад добрага жэсты. І такая сітуацыя ў гімназіі — гэта норма жыцця амаль ва ўсіх астатніх школах. Праўда, калі школьнікаў у прымушова-добраахвотным парадку валукаць на які-небудзь прэзідэнцкі аматарскі кейжны турнір, то ў тых жа настаўнікаў наўрад ці ўзнікаюць пытанні: "А навошта нам гэты турнір? За якія шышы ў Мінску збіраюць кейжныя вестэрнаў, бясплатна кормяць, размяшчаюць, аплачваюць арэнду лядовых палацаў? Можна, лепш было б паставіць у школе вокны?" Не чуў я, каб Міністэрства адукацыі рубам паставіла перад уладай пытанні: "Да якога д'ябла нам столькі сільваў структураў, розных спецслужбаў? А якая плейма чыноўнікаў? Не хапае будынкаў, каб размясціць. За тэты грошы, якія можна было б ссаканоміць, ці не лепш вокны паставіць — у школах скразнякі?"

Але на дзядзькі грошай не знаходзіцца. Ды і навошта, калі бацькі самі могуць здаць грошы на вокны? І сапраўды — навошта нам адукаваныя беларусы? Есць жа разумныя дэпутаты. Вось, напрыклад, нардэны ў другім чытанні прынялі законнапракт аб увядзенні новага падатку на аўтамабілі. Прасей жа не самі працаваць так, каб тэты тавар быў канкурэнтным ва ўсім свеце, а зарабць грошы ў людзей. Ды пры гэтым паскуліць: "Грошы ў бюджэце няма".

"Дзяржава мае права ўвесці падатак, і мы павінны ўспрымаць гэта нармальна, няхай нават гэта закране бюджэт сямі", — заявіла адна з такіх разумніц, старшыня камісіі па бюджэце і фінансах Палаты прадстаўнікоў Людміла Дабрыніна. — Але трэба думаць і аб бюджэце краіны, паколькі туды паступаюць грошы, якія ідуць на ўтрыманне ўсёй інфраструктуры краіны".

Дарчы, пенсія дэпутата Палаты прадстаўнікоў зараз складае каля 9 мільёнаў рублёў! А заробак "абраннікаў народа", напэўна, і наогул перавальвае за 10 мільёнаў. Вось хацелася б спытаць у спадарыні Дабрынінай: ці не згодна яна аддаць свае мільёны востем (якраз столькі і збіраюць на вокны ў класе) у канкрэтную "інфраструктуру краіны"? Адрас гімназіі я падкажу. Калі ўжо дэпутаты не знайшлі ў бюджэце грошы на адукацыю, дык, можа, Дабрыніна свае ахвяруе на добрую справу? І яна "павінна ўспрымаць гэта нармальна, няхай нават гэта закране бюджэт сямі". Тым больш, нават калі і аддасць востем мільёнаў, то, думаю, нейкія 2—3 мільёны ў дэпутаткі яшчэ на жыццё застануцца. Столькі ж, колькі атрымавае выхавальніца ў дзіцячым садку.

Алесь СІВЫ.

ТОЧКА ЗРЕНИЯ

Сергей КАЛЯКИН, председатель партии левых «Справедливый мир»:

"...В Беларуси ситуация такая, что никто не знает точно, кто выиграл или проиграл президентские выборы 2010 года. — Ред.). Просто глоса не считают. Я думаю, даке Ермошина не знает, какі былі рэальныя цыфры галосавання. В лучшем случае их знают председатели участковых комиссий, которые их озвучивали. Но наверняка и им заранее озвучивали ориентировочные необходимые для власти данные. Как на самом деле галосавалі беларускіе избиратели, не будут знать до тех пор, пока не будет честного подсчета галосов. До этого момента верить данным и заявлениям любых политиков, включая Лукашенко, что он победил, — нельзя.

...У нас же повсеместно скрываются данные подсчета галосов — от членов избирательных комиссий, наблюдателей, СМИ, даже от самих себя. Член участковой комиссии знает только данные по стопке бюллетеней, которые он подсчитал сам лично. Но и эти его данные не знает другой член комиссии, так как они не озвучиваются, хотя закон и требует прозрачного подсчета галосов".

РЕФОРМА

Перестройка судов

В четверг председатель Верховного суда Валентин Сукало представил Национальному собранию декрет президента "О совершенствовании судебной системы Республики Беларусь".

Председатель ВС напомнил, что в соответствии с декретом №6 и рядом указов президента с 1 января 2014 года общие и хозяйственные суды объединяются в единую систему судов общей юрисдикции. Возглавит эту систему единый высший судебный орган по гражданским, уголовным, административным и экономическим делам — Верховный суд. При этом хозяйственные суды областей и Минска будут переименованы в экономические и продолжат свое функционирование как суды соответствующей

специализации. В связи с объединением Верховного и Высшего Хозяйственного судов предусматривается создание общих органов судейского сообщества, а также наделение Верховного суда, его пленума и президиума полномочиями, отнесенными в настоящее время к компетенции ВХС и его соответствующих органов. С 1 июля 2014 года планируется упразднение Военной коллегии Верховного суда и военных судов, их квалификационной коллегии и конференций. Все

полномочия Белорусского военного суда и межрегиональных военных судов перейдут к областным (Минскому городскому) и районным (городским) судам общей юрисдикции. В связи с этим будет прекращено финансирование Министерством обороны системы военных судов. Депутаты и сенаторы приняли нововведения к сведению. Их одобрения для таких серьезных изменений даже не требовалось. Вот уж демократия по-белорусски!

СПОРТ

3 перамогай!

Упэўненай перамогай баскетбалістанк мінскага "Гарызонт" завяршыўся розыгрыш Кубка Беларусі сярод жаночых каманд.

У вырашальным паядынку за ганаровы трафей падпалечны **Анатоля Буяльскага** перайгралі саперніц з "Цмокі-Мінск" — 71:56. Гэта трэцяя запар перамога самага тытулаванага беларускага клуба ў розыгрышах нацыянальнага Кубка. У складзе пераможцаў Таццяна Ліхтаровіч набрала 13 ачкоў, у Таццяны Троінай 11 балаў, Наталля Ануфрыенка і Аляксандра Хамянюк прынёслі сваёй камандзе па 10 ачкоў.

Ігар МАРОЗАЎ.

СУМНАЯ ГІСТОРЫЯ

«Нас купілі разам з домам...»

Дом №56 на вуліцы Якубоўскага ў Мінску, дзе ў 107 кватэрах жывуць амаль адны інваліды па зроку, нагадвае зараз раз'юшаны вулей. Людзі збіраюцца то па кватэрах, то прама ў калідоры... Тэма адна: што рабіць і дзе ўзяць грошы? Ніхто са старажылаў дома не думаў, што надыдзе час, калі давядзецца вырашаць, як выжываць далей. Прычынай стала паведамленне Таварыства сляпых аб тым, што інвалідам трэба выкупіць кватэры па коштах, якія ніводнаму з іх не па сілах.

Каб разабрацца ў сітуацыі, трэба па цаглінках сабраць гэтую гісторыю ад самага пачатку. А пачыналася ўсё 27 гадоў таму. На вуліцы Якубоўскага за кошт Таварыства сляпых будаваліся адначасова тры дамы — крама, пральня і дзіцячы садок. Дом, пра які ідзе размова, здалі ў 1987 годзе. Мінгарвыканкам пайшоў наступач таварыству інвалідаў і перадаў яму будынак, каб сляпым людзям можна было жыць побач з прадпрыемствам "Святлопрыбор", дзе працавала большасць з іх. Некаторыя нават здалі свае кватэры ў іншых раёнах сталіцы, каб жыць побач з таварышамі па няшчасці: разам жа лягчы. У той час на трох першых паверхах дома размяшчаўся інтэрнат з ложка-месцамі, было і некалькі асобных кватэр, а на 9-м паверсе — гатэль для прыездных. Калі з 2000 года пачалі мнозіцца прыватныя прадпрыемствы, то і "Святлопрыбор" не стаў выключэннем. Дайшло да таго, што і дом стаў уласнасцю, дакладней — фармальна ён знаходзіўся на балансе Таварыства сляпых з правам кіравання.

У размову ўключыўся гаспадар кватэры **Георгій Сухаў**. Ён пасяліўся ў доме ў 2002 годзе. Распавёў, што аднапакаёўку атрымаў, калі туды быў яшчэ інтэрнат. Паколькі стаяў у чарзе на кватэру, яму фармальна і выдзелілі тую, у якой ён жыве. Цяпер цягам трох месяцаў інвалід павінен сабраць 17.000 долараў. А вось калі б яму далі кватэру не ў гэтым доме, то і не патрылі б пра тое, што ўсё зроблена на законных падставах. Мы нават звярталіся на пленум нашага таварыства, каб нам далі растарэміроўку з выплатай першага ўнёску ў 10%. Дык адмовілі. Самае брыдкае, што старшыня таварыства сляпых **Алег Шпэль** нам у твар сказаў: "Так, я хачу за кошт гэтай дома заробіць". Дык гэта, на вашу думку, не рабаўніцтва?"

У кожнага з прысутных свая сумная гісторыя. **Валянціна Куцкіна** на "Святлопрыборы" працуе з 1994 года. Жанчына раней працавала на Мінскім заводзе вылічальнай тэхнікі, але ў выніку сур'ёзнай траўмы стала інвалідам I групы па зроку. У 2006 годзе яна спрабавала прыватываць кватэру, але безвынікова. Валянціна кажа: "Мне і яшчэ адну жанчыну нават былі звыклі з працы за тое, што дабіваўся свайго ў розных кабінэтах. Заробкі тут малыя. Пенсія ў мяне два з паловай мільёны. Дзе ўзяць 17 тысяч долараў? Хто мне ў 72 гады дасць крэдыт? Я ж раней мела іншую пенсію, але здала яе, каб перасяліцца сюды. Стадар Шпэль працявае, каб нашы дзеці, унукі і шматдзетны, ён толькі лабудаваўся і дапамагчы мне не можа. Дачка жыве ў Расіі і таксама не можа мне дапамагчы. У мяне 46 гадоў стажу. Чаму мае дзеці

Любоў ЛУНЁВА.

РЭГІЁН

Гомельскія дэмакратычныя сілы выстаўляюць кандыдатам у Палату прадстаўнікоў жанчыну

Галіна Краўчанка плануе балатавацца па Гомельскай-Навабеліцкай выбарчай акрузе №36. Там мусюць прайсці давыбары з той прычыны, што падчас парламентарнай кампаніі 2012 года не быў абраны дэпутат. Гэта адзіная у нашай краіне акруза, якая не мае свайго дэпутата ў Палату прадстаўнікоў. Кандыдатуру Галіны Краўчанка падтрымліваюць рух "За Свабоду", Партыя БНФ, кампанія "Гавары праўду!" ды іншыя дэмакратычныя арганізацыі. Давыбары адбудуцца 23 сакавіка 2014 года, разам з мясцовымі выбарамі.

КАДРЫ

Кульбіты Іванова

Как известно, заместитель главы Администрации президента Валерий Иванов назначен председателем правления Белорусского республиканского союза потребительских обществ.

Судьба этого чиновника по своему показательна. О нем заговорили после того, как Иванов отпустил возлагать прославленный совет "Рассвет" после ареста многолетнего руководителя хозяйства Василия Старовойтова. "Кадр, который так начинал карьеру, далеко пойдёт", — говорили в то время многие. Так оно и получилось. Очень скоро Иванов уже возглавлял Шкловский райисполком. В 2008 году был выдвинут кандидатом в депутаты по Шкловскому избирательному округу — тому самому, который стал тропиной для будущей президентской карьеры Александра Лукашенко, а после достался по наследству давнему приятелю президента — Владимиру Конюлеву до его отставки с поста председателя Палаты представителей.

Не удивительно, что в Палате представителей Валерий Иванов не затерялся и сразу был избран вице-спикером. Затем этот ценный кадр был перекинут в правительство на должность вице-преьера, курирующего АПК. Однако и там потрудились недолго, перебравшись в кресло главы Белорусской калийной компании. Эксперты поговаривают, что именно благодаря "профессиональным" управленческим качествам Валерия Иванова БКК очутилась в нынешнем незавидном положении. Однако чиновник и здесь вышел сухим из воды, получив в июле 2013 года пост заместителя главы Администрации президента. А теперь и новое назначение подоспело.

Напомним, в июле 2013 года Комитет государственной безопасности заявил о возбуждении сразу пяти уголовных дел в отношении снятого с должности председателя Белкоопсоюза Сергея Сидько, начальника управления капитального строительства общества Дмитрия Колодезного, его заместителя, а также нескольких бизнесменов. Руководителем Белкоопсоюза вменялось получение взятки, которые достигали 500 тыс. долларов, злоупотребление властью или служебными полномочиями, хищения. Эти преступления были выявлены "в ходе проведения мероприятий по наведению порядка в строительной отрасли".

Руководители Белкоопсоюза и бизнесмены, с которыми они были связаны, занимались вымогательством взятки за предоставление объёмов работ на объектах потребкооперации и за продажу инвесторам земельных участков и объектов недвижимости. Чуть позже, в августе, КГБ сообщил, что Дмитрий Ко-

АКЦЫЯ

За адстаўку Міхаіла Мясніковіча і роспуск Палаты прадстаўнікоў

Такую акцыю распачала магільдская абласная арганізацыя Аб'яднанай грамадзянскай партыі. Ідзе збор подпісаў. Нагод для гэтага хапае. Беларускія ўлады надумалі з 1 студзеня 2014 года спаганяць з аўтапаўдальнікаў так званую пошліну на выдчу дупку на ўдзел у дарожным руху. На думку многіх, такім чынам улады спрабуюць кампенсавать за кошт народа свае праблемы. Аднак калі пайсці наступач сябрам свайго ж таварыства, можна дамаўляцца і з кіруючымі арганізацыямі, і з кіраванымі арганізацыямі. Калі ж яны не змогуць дамовіцца, то п'яны можна вырашыць на сходзе таварыства ці на з'ездзе. З пункту гледжання права, размова ідзе не пра прыступкі вывазі, а пра пакутку жыцця ці пра бязвыплатную перадачу жылля з улікам інваліднасці, стажу працы, з улікам канкрэтнага працоўнага ўдзелу. У такой сітуацыі не трэба рашэнне 23 чалавек устрымаць літаральна як "кідалава", а глядзець на яго як не да канца прадуманае рашэнне па коштах. Але магчымыя дамовіцца яшчэ ёсць. Трэба вызначыцца з коштамі. Яно ж не можа быць даражэй, а яшчэ іншае новае жыллё ў горадзе. Грамадзяне могуць і ў суд звярнуцца, каб абараніць свае інтарэсы. Просту таварыства хоча, як кажуць у народзе, наварыць бабак на жылі, але без уліку інтарэсаў грамадзян, якія ім карыстаюцца.

ЭКАНОМІКА

Рыхтуюцца да продажу...

Спёртагарэлачныя заводы "Белалка" і "Этанол" ужо ператвораны ў адкрытыя акцыянерныя таварыствы ўваходзіць у Таварыства сляпых. Калі людзі не захочуць па гэтых коштах выкупіць, то ў любым выпадку арэндная плата будзе адзін рубель. Будуць плаціць за кватэру, як звычайна. Яны нікога не губляюць. Могуць жыць спакойна далей. Але калі яны жадаюць перадаць кватэру дзецям, то няхай спачатку яе купляць. Па 500 долараў — гэта рэальная цена. Калі прадуць, то плаціць па 700 долараў. І нікога высяляць на вуліцу не будуць. Вось, напрыклад, да мяне прыходзілі сацыяльныя работнікі, якія даглядаюць інвалідаў, і запыталі, ці могуць яны выкупіць зараз кватэру пры жыцці інваліда. Чаму не? Калі яму можна па 500 долараў за метр кватэру набыць, то няхай выкупляе. А там афармляе, як хочаце".

ОФИЦИАЛЬНО

Ниже нельзя

В Беларуси минимальная заработная плата с 1 января 2014 года составит 1 миллион 660 тысяч рублей. Такое решение содержится в постановлении Совета министров №1076. Как сообщает пресс-служба правительства, одновременно установлена часовая минимальная заработная плата — 9890 рублей.

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Тянут резину...

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

Есть новогодние подарки и для юридических лиц. Для обеспечения положительного торгового сальдо устанавливается предельная доля импортной составляющей в стоимости произведенной продукции (60%). С уплатой налога на объем ее превышения и оценкой работы руководителей предприятий по показателям импортоемкости продукции. Планируется административно сдерживать наплыв импортных товаров на потребительский рынок, рост которого не должен превышать 4,5%. Нет предела административным изысканиям тружеников Минэкономики. Скоро будем выстраиваться за импортом в очереди, как в добрые советские времена.

Структура доходной части бюджета, естественно, не претерпела существенных изменений и остается традиционной. Наибольшие доходы намечено собирать с помощью налога на добавленную стоимость (который уже давно не исчисляется от этой стоимости). Его доля в консолидированном бюджете — 32,4%. Как известно, этот налог относится к косвенным, он — организационная часть цены, и реально его платит покупатель товара. Следовательно, и население. Доля налогов от внешнеэкономической деятельности составит импортные ввозные и вывозные пошлины от экспортно-импортных сделок. Здесь основной расчет правительства, как всегда, на экспорт нефтепродуктов и калийных удобрений. С нефтепродуктами пока более или менее. Москва, как и в текущем году, согласилась поставить нам в первом квартале 5,75 миллиона тонн бензолинированной нефти. Но вывозные пошлины от нефтепродуктов и в следующем году мы по-прежнему будем перечислять в российский бюджет. Поэтому вся надежда на вывозные пошлины от калийных удобрений, которые вновь будет платить "Беларуськалий". Цена на калий-хлор в бюджете заложена вполне реальная — 305 долларов за 1 тонну, а вот добыча 6,6 миллиона тонн — под вопросом. В 2012 году Беларусь в составе карте-

риальной направленности белорусского бюджета. Помимо всего этого часть расходов республиканского бюджета будет финансироваться из Фонда социальной защиты населения. Новогодние усилия Нацбанка направлены на ограничение валютного потребления в стране и кредитования в целом. И в этом главном регуляторе также не откажутся в изобретательности. Не получат валютных кредитов предприятия, не имеющие валютной выручки. Предполагается запрет на выдачу валютных кредитов для расчетов с резидентами. Банком рекомендовано не предоставлять кредиты для приобретения импортного оборудования и техники через посредников. Там обраться непосредственно к производителю (интересно, как будет закупать "Белавиа" три "Боинга", для чего на первоначальном этапе выделено из бюджета 56 миллионов долларов?). Рекомендовано не предоставлять кредиты также тем заемщикам, которые имеют сверхнормативные запасы готовой продукции. Ограничиваются и возможности выдавать кредиты населению. Если кредитная ставка банка более чем в 2 раза превышает ставку рефинансирования регулятора, то он должен из своих доходов резервировать на случай невозврата долга не 1% от суммы кредита, как на остальные выдаваемые кредиты, а все 100%. Это решение подрывает финансовое состояние банка, уменьшает за счет таких резервов его прибыль.

Понятно, что такие действия главного банка направлены на ограничение кредитно-денежной эмиссии, на уменьшение давления на валютный рынок. Но их характер, неестественность и натянутость в дерганных попытках закрыть ту или иную появившуюся брешь очень накладывают светлые ходы Нацбанка весной кризисного 2011 года.

Оценивая эти "новогодние поздравления" экономических властей, сделанные в рамках привычного рутинного управления экономикой, создается впечатление, что власти просто тянут резину в надежде получить очередное внешне кредитное вливание.

КРОПКИ НАД «!»

Спящайцеся...

Аляксандр Лукашэнка падпісаў указ №563 "Аб некаторых пытаннях прававога рэгулявання жыллёвых адносін". Згодна з указам, жылля памяшканні дзяржаўнага жыллёвага фонду, не прыватываючы грамадзян, будуць перададзены ў камэрцыйнае жыллё пасля 1 ліпеня 2016 года. Да гэтай даты грамадзяне змогуць скарыстацца правам на прыватывацыю будзе спынена.

якія маюць першачарговае права на прадастаўленне ім камэрцыйнага жылля камунальнага жыллёвага фонду на перыяд працоўных (службовых) адносін. Да іх адносяцца: — дзяржаўныя служачыя, якія займаюць пасады, што даюць права на атрыманне жылля памяшканняў, згодна з пералікам, вызначаным прэзідэнтам Беларусі (указ ад 19 мая 1999 года №286); — судзі і пракурорскія работнікі; — маладыя спецыялісты;

рабочнікі арганізацый, размешчаных на тэрыторыях з узраўнаваным радыёактыўнага забруджвання звыш 5 Кі/кв.км і прыраўнаваных да іх тэрыторыяў; — ваенаслужачыя; — работнікі ў выпадку іх пераезду ў іншы населены пункт пры прызначэнні на пасаду і іншыя. Дакументам упарадкаваны падставы і ўмовы пастановаў на ўлік маючых патрэбу ў паліпаўдальнага жыллёвага фонду, якія ўзводзіцца камунальнымі будаўнічымі арганізацыямі з абмежаванай рэнтабельнасцю (5 працэнтаў).

У Новы год — з «Народнай Воляй»!

Атрымаўшы свае пенсіённыя мільёны, спачатку ўзрадаваўся, нават хацела запечы тую яшчэ савецкую пенсеньку: "Жывем мы весела сёгодня, а завтра будзе веселей!". Але, на радасць зайшоўшы адрозу ў краму (цяпер іх завуць музейям), аптымізм страціла: нават акцыя-зніжкі не цешылі. Ды што зробіш — есці ж хочацца.

Гандлю пакінула аж паўтары сотні! Наступны аб'ект — аптэка. Тут ужо ўдвай больш патраціла. Арганізм савецкага заслужанага ветэрана ўжо даўно дае збоі. А "бяссплатная" медыцына патрабуе платных аперацый, праціравання, амбулаторнага лячэння — сумы зашкальваюць. І ні месчайнай, ні двух-трохмесячнай звычайнай (а не дзюптацкай) пенсіі, як ні эканом, не хопіць. Выбіраем найтаннейшае з патрэбнага і, вядома, не лепшай якасці. Пра квартплату не варта і гаварыць, бо "с кожным днём све радостнее жить" (савецкая песня). А цэнам на праезд у грамадскім транспарце ўжо і не дзівімся, прызвычаліся. Той яш-

чэ праезд! А калі з перасадкай?! Між іншым, у Расіі і Украіне для пенсіянераў праезд бяссплатны, а дзеці ваіны атрымліваюць яшчэ і даплату да пенсіі. Затое ў Беларусі "стабільнасць і парадак", "квітнем", як уключым БТ. Яно адразу здымае ўсе праблемы... "Не сып мне соль на раны..." Амаль у кожным сюжэце — пра гэты самы клопат Бацькі аб дабрабыце (цікава, газетцы з усіх кантынентаў ці свайго народа?). Мерапрыемствы на любы густ: хакейныя турніры на прызы Самага-Самага Найгалоўнейшага, конкурсы прыгажосці, славянскія базары, дажынкы і г.д. і т.п. Палатныя, палацкія, палацкія...

Высова са сказаннага: каб не павышаць крывяны ціск (дорага каштуюць у аптэцы лекі) — не ўключаць БТ, а ідзіце на пошту ды падпішыцеся на прыстойную, сумленную, інтэлігентную "Народную Волю", якая за два дзесяцігоддзі стала крыніцай ведаў па эканоміцы, палітыцы, сацыяльнай сферы, гісторыі, культуры і г.д. Ну дзе яшчэ можна працаваць высокапрафесійнальнай ар-

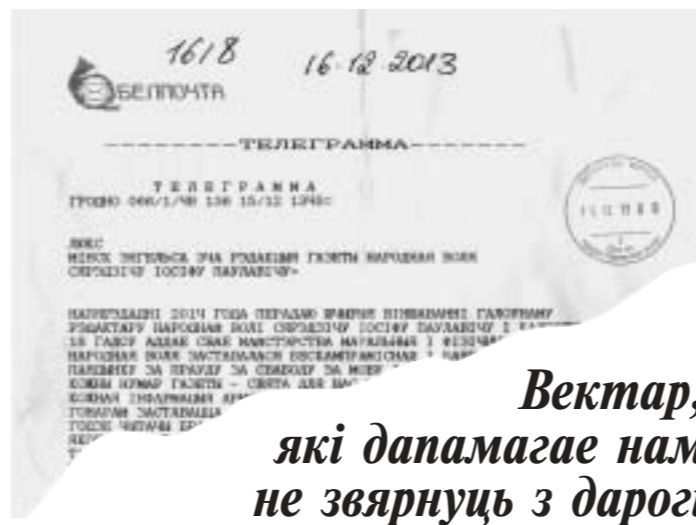
тыкулы доктара эканамічных навук Барыса Жалыбы, заўсёды чаканыя надзежныя матэрыялы Святланы Калінінай, Любові Лунёвай, Марыі Эйсмант, вершы Рыгора Барадзіна, Генадзя Бураўкіна, Анатоля Вярцінскага, Ніла Гілевіча, Уладзіміра Някляева — непаўторных, геніяльных паэтаў. А як без кароўнай таленавітай сатыры Алеся Няўвеса?! І ўсё гэта і шмат іншага — у "Народнай Волі"! З ёй мы адчуваем сябе людзьмі, беларусамі!

Веру, што і ветэраны, якія на заслужаным адпачынку, і моладзь, усе мы падтрымаем праз падпіску сваю любімую "Народную Волю". І, каб нармалізаваць ціск, не забудзьцеся на "Нашу Ніву" і "Наша слова", выкраім са сваіх мільёнаў сродкі, каб жыла (выжыла) сапраўды беларуская прэса, беларуская культура.

Жыве Беларусь!

З удзячнасцю і павагай —

Ліна МАСАЛКОВА, ветэран-мільянер.
Мінск.

Вектар, які дапамагае нам не звярнуць з дарогі

Напярэдадні 2014 года перадаю шчырыя віншаванні галоўнаму рэдактару "Народнай Волі" Іосіфу Паўлавічу Сярэдзічу і калектыву, які 18 гадоў аддае сваё майстэрства, маральныя і фізічныя сілы, каб "Народная Воля" заставалася бескампраміснай і баявой і ідэйным паўднёўкам за праўду, за свабоду, за мову і нацыянальную годнасць. Кожны нумар газеты — свята для нас. Прачытаўшы кожную публікацыю, кожную інфармацыю абмяркоўваецца, распушчана, апрацавана. Лічу сваім гонарам заставацца падпісчыкам "Народнай

Волі". Жадаю, каб і ў новым годзе чытачы бралі ў рукі вашу працу з павагай да кожнага слова, якое адрасавана кожнаму з нас. Паважаныя народавольцы! Дзякую вам, таленавітым і нястомным, няхай застаецца з вамі творчы пад'ём, прафесійная мудрасць і мужнасць. "Народная Воля" — гэта вектар, які дапамагае нам не звярнуць з дарогі, імя якой Праўда. Жыве Беларусь! Жыве "Народная Воля"!

Роза РЫМАР.
Гродна.

ТЕМА ДНЯ

Цветы для «Беркута»*

Владимир БАСОВ

Они стояли, как титаны,
И опирались на щиты,
А те, кто вышел на майданы,
Вставляли в те щиты цветы.

Играли песни музыканты,
И пели вместе они гимн,
Давай, не слушайся ты "Банды",
Не верь "титущкам" и другим.

Они стояли, взор понурился,
Как будто тождество стало им.
И только сзади, глаз прищурив,
Их командир ворчал: "Стоим!"

Они хотели быть с народом,
Ведь присягали-то ему...
Но стали ныне с разным сбродом,
Дорога коему в тюрьму.

Но верят люди в вашу совесть,
У вас есть мать и есть отец.
И, может быть, найдется доблесть
Покончить с этим наконец.

Примечание:
* "Беркут" — милицейское антитеррористическое подразделение.
* Титущки — некие спортсмены, устраивающие провокации в толпе.

ПАРАЛЛЕЛИ

...А пока должны считаться с мнением друг друга

Думаю, не ошибусь, если скажу: большинство людей придерживается укоренившихся советских стереотипов и даёт положительную оценку всему тому, что связано с партизанской борьбой в годы войны. Но есть и такие, кто придерживается противоположного мнения. Кто из них прав? Наверное, правы и те, и другие.

Различие во мнениях основывается на том, что один из них сталкивался, как говорится, с белым, а другое — с чёрным. Как бы мы ни скрывали, но все же партизаны были разные. Одни вливались в отряды народных мстителей чтобы, рискуя жизнью, бороться с фашистскими оккупантами, а кое-кто предал свои корыстные интересы. Широко бытует мнение, что сельчане безотказно делились с партизанами последним. Не спорю. Но случалось и такое, когда у людей насильно забирали то, что им самим было крайне нужно. Понятно, партизаны не могли питаться и воздухом. Им нужны были пища, теплая одежда, обувь и многое другое. И для обеспечения всем этим в партизанских отрядах создавались соответствующие группы, бригады. Многие зависели от того, кто попадал в их состав. Как они действовали? Могли, например, реквизиции скотины в более обеспеченных и малочисленных семьях. А могли забирать всё у всех без разбору.

Примеры, которые приведу, наверно не всем понравятся. Но было то, что было (в других местах, может, иначе, а у нас именно так). В годы оккупации я жил в маленькой деревеньке в семи километрах от железнодорожной станции Лотва — между Шкловом и Могилевом. Случалось, что охранявшие её немцы забирали у кого-то из наших сельчан кабана. Но делали они это не с наскама, а по подсказке старости деревни, который знал материальное положение каждой семьи. При этом они выдавали хозяевам соответствующие расписки для последующей оплаты немецкой администрации реквизиционного кабана. Другое дело, что люди не хотели связываться с гитлеровцами и часто не обращали внимания на их расписки.

Но вот пример несколько другого порядка. В прошлом году я лечился в Республиканском клиническом госпитале имени П.М.Машерова вместе с бывшим партизаном Алексеем Андреевичем Старовойтовым. Естественно, как-то в наш разговор, происходивший в присутствии нескольких человек, вклинились и военно-партизанская тема.

Алексей Андреевич рассказывал, что в 1942 году в его бывшей родной деревне Малое Запотоцье Городищенского сельсовета Могилевского района, от которой уже давно не осталось и следа,

партизаны вывели практически все. — Но ведь десятки лет мы слышали, что наше население грабили только оккупанты, а вы — про партизан? — переспросил я Алексея Андреевича. — Какие оккупанты?! — ответил собеседник. — После набегов партизан им уже ничего не доставалось... И добавил: — Не только скотину, партизаны забирали у нас полушубки, валенки и другие побрякушки, а вы — про партизан? Более того, были случаи, когда то, что забирали у нас, затем спускали за сапогом в соседних деревнях...

Как явствовало из рассказа А.А.Старовойтова, положение его односельчан усложнялось тем, что немцы нагнали в деревню много переселенцев из прифронтной зоны — свои и приезжие умирали от голода и тифа... После освобождения Беларуси А.А.Старовойтов был призван в действующую Красную Армию. Демобилизовался в 1947 году. И после не слишком калорийного армейского рациона Алексей Андреевич окупился в колхозную бескормицу.

Прошедшие три года после изгнания оккупантов не слишком изменили в лучшую сторону горестное положение сельчан на опустошённой войной земле. В семье не было кормилицы-

коровы. И вблизи не было где купить. В поисках её оказался аж на Гродненщине, в Берестовицком районе. Купленному там буренку пришлось вести в свою деревню за сотни километров. Шли несколько дней и в жару, и в дождь, останавливаясь для выпаса в местах, где была бесхозная трава. Тяжело было слушать горькую исповедь старого участника минувшей войны. И ему, наверно, было нелегко возвращаться мысленно в прожитое. Кстати, в этом году ему исполняется 90 лет. Доживает свой век в Минске в семье дочери.

...А как с оценкой партизанского движения в целом?

Я считаю, что прийти к общему мнению сегодня, пока живы и те, и другие, не представляется возможным. Каждый из них до хрипоты будет доказывать свое, хотя горлом-криком истину не установишь. Только спустя время, когда все утрясётся-уляжется, когда станут доступными для историков все архивные материалы, можно будет поставить последнюю точку в этом спорном вопросе. А пока, набравшись терпения, мы должны считаться с мнением друг-друга, исходя из того, что любая из бытующих версий имеет право на существование.

Михаил ЖУКОВ, пенсионер, 87-летний ветеран труда советского времени.

г.Барановичи.

ПОГЛЯД

Якая непавага да субяседніка і тэлеглядчоў!

Нядаўна на перадачу "Карціна свету" вядомы вядучы Юрый Казіятка запрасіў для бяседады Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Рэспублікі Беларусь у Францыі Паўла Латушку. Як прыгожа ён гаворыць па-беларуску! Вось каб так усе размаўлялі! Але што вы думалі? Юрый Казіятка з ім гаварыў на рускай мове. Якая непавага да субяседніка і тэлеглядчоў!

Так было і з некаторымі іншымі журналістамі тэлеканала СТБ.

Калі яны не валодаюць роднай мовай, то якое права маюць працаваць на дзяржаўным тэлебачанні? А калі валодаюць ды не хочучы, то гэта ўжо адсутнасць культуры.

І яшчэ. Калі трансляцыя якое-небудзь афіцыйнае пасяджэння, то апэратары абавязкова паказваюць сваіх кіраўнікоў буйным планам. Гэта што, такое правіла ці звычайны падхалімаж?

Леанід БУЛАШ.
Мінск.

«Хочацца плакаць...»

Некалькі дзён таму ў рэдакцыю завітаў Генадзь Пясецкі. На вачах яго былі слёзы. Ды і як тут не заплакаць — ён, работнік УП "Ямполь-Слук", за 159 гады працы ў лістападзе атрымаў... 47.668 рублёў (разам з вучнёўскімі грашыма — 520 тысяч).

— Я — інвалід дзячынства, у мяне другая група захворвання, — расказаў Генадзь Леанідавіч. — Пенсія малая, таму ў верасні і пайшоў працаваць на "Ямполь-Слук". Пакуль на прадпрыемстве знаходжуся ў якасці вучня, і шчыра прызнаюся, — не вельмі ў мяне атрымліваецца рабіць шчоткі. Але ж і здэкавацца з людзей не трэба. Калі я атрымаў разліковы лістак за лістапад, то не паверыў сваім вачам. Без вучнёўскіх грошай у мяне значылася сума — 47.668 рублёў. За 20 дзён, 159 гады працы. Гэта проста смея! Па словах суразмоўцы, ён фізічна не можа выконваць норму, але працуе з 8.00 да 16.00. У мінулым месяцы атрымаў каля мільёна рублёў.

— Та норма трэба 20 шчотак зрабіць, а я раблю, можа, пяць, — дадае ён. — Колькі дазваляе стан здароўя. Але, паўтарыся, заробкі настолькі смешныя, што хочацца проста плакаць...

На жаль, пагутарыць з дырэктарам прадпрыемства не ўдалося — ён з'ехаў у камандзіроўку. Але ў бухгалтэрыі выказалі свой пункт гледжання на сітуацыю.

— Разумеце, у нас работнікі — інваліды, — распавялі мне. — Многія не ўмеюць працаваць, а некаторыя і не хочучы. Вось, напрыклад, майстар кажа, што той жа Генадзь Пясецкі лянучецца. Яго ж яшчэ вучаць, ён атрымлівае вучнёўскія.

— Але ж ён выходзіць на поўную змену, у разліковым лістку пазначана, што чалавек

адпрацаваў за месяц 159 гадзін...

— Ставляць гадзіны, а што рабіць? Ён жа знаходзіцца ўвесь дзень на рабоце, але не працуе. Няхай бы тады дома сядзеў, мае ж пенсію па інваліднасці.

— Без вучнёўскіх грошай Генадзь Пясецкі атрымаў за месяц 47.668 рублёў. Пагадзіцеся, неверагодна малая сума?

— Калі ён робіць, напрыклад, адну шчотку ў дзень, то за што плаціць? Дарэчы, у нас заробкі ва ўсіх невялікія — каля 1 мільёна 400 тысяч. Калі хто норму не вы-

конвае, атрымлівае менш. Гэта ж інваліды, прадпрыемства спецыфічнае. Не атрымліваецца працаваць — не трэба сябе няволіць.

У кожнага, як бачым, свая рацыя. Але ж у любым выпадку шкада чалавека, якога лёс і без таго пакараў. Хацелася б, каб да такіх людзей, як інваліды, дзяржава і кіраўніцтва тых прадпрыемстваў, дзе яны працуюць, ставіліся больш уважліва.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ШЧЫРА

Дзякуй і Юрыю Жыгамонту

Шаноўная рэдакцыя "Народнай Волі"! Ад усяго сэрца віншую Вас з Новым 2014 годам! Жадаем Вам моцнага здароўя, творчых поспехаў, няхай у Вашым жыцці будучы толькі шчаслівыя моманты!

Калі ласка, праз Вашу газету перадайдзе вялікі

дзякуй вядучаму праграмы "Прыгоды дылетанта" Юрыю Жыгамонту. Дай Бог яму здароўя і ўсяго найлепшага! Мы вельмі ўдзячныя за яго праграму.

Мінск.

Сям'я Н.І.КУДАНОВІЧ.

ПЕРЕПИСКА

С нашего молчаливого согласия...

Добры дзень, уважаемая рэдакцыя! Я, Наталія Глазунова, моральна падтрымаю чалавека, знаходзяцца ў турме. Я яго нікогда не выдала. Узанапа не ом от бывшего несправедливо осужденного Э.В.Китова. Этого человека зовут Виктор Михайлович Завадский. Находится он в ИУИК №10, отр. №3. Статья 209. Виноным себя он не считает.

Хочу процитировать несколько его писем. Возможно, для многих это будет повод задуматься.

"Я снизил бытие свое до быта, Туремный быт в земной моей судьбе И прошлое настолько мной забыто, Что крылья раздражат при ходьбе. Империи летят, хрусчат короны, Страна вершит свой самосуд, А завтра, может, пере(дачку) принесут. Попавший в подлую ловушку, Сменив невольно место жительства, Кормясь, как волк, через кормушку, И охраняем, как правительство, Я — заключенный, пария, плебей, Изгой затравлен и опалив, И не пойму я, хоть убей, Какого черта я так счастлив.

Как показываю десятилетние наблюдения специалистов, психологов Гарварда, БГУ, МГУ, МГБ, КГБ, ГУЛАГа, нынешнего ДИНа, почтовая связь родственников, немалые сроки, прекращается через 3—9 месяцев после судебного вердикта. Через определенное время у заключенного уверенно складывается мнение, что, кроме родителей, ты никому не нужен. И это не теория, к великому сожалению.

Отсутствие устойчивых средств коммуникации делает почтовую связь единственной формой общения со свободным миром. В каждом письме зак обращается с просьбами, задает волнующие вопросы, а затем с надеждой, ожидает. Ожидания длятся долго и сводятся к тому, чтобы знать: ушло письмо или нет? Дошло до адресата или в щель какую-то провалилось?

У В.С.Высоцкого есть замечательная песня на эту тему:

Ребята, напишите мне письмо, Как там дела, в свободном вашем мире? Что вы там пьете? Ведь мы почти не пьем. Здесь только снег при солнечной погоде. Ребята, напишите мне письмо, А то здесь ничего не происходит. Страшнее может быть лишь Страшный Суд. Письмо мне будет Путь с Живого Нитью. Письмо, быть может, мне не отдадут, Но, всё равно, ребята, напишите... П.С. Я не считаю себя преступником. Я ни на йоту не признаю те обвинения, под которыми

подписался судья в приговоре. И все же я подчиняюсь правилам, которые мне навязывают".

Вот выдержка из письма от 03.12.2013 года. "Сегодня пригласили в спецотдел. Терялся в догадках. Все оказалось до банального просто: "в суде Партизанского района 10.12.2013 г. в 14.15 мин. будет рассматриваться гражданское дело о моральной и материальной компенсации от 36 граждан (иск). Так как Завадский В.М. не может присутствовать в суде, его интересы может представлять представитель".

Это есть все, почти добуквенно, о чем меня информировали. Я не знаю этих граждан (фамилии с именами прилагались), не видел их заявлений, не знаю, какие претензии они предъявляют и в каком размере. У меня самого куча вопросов. Но это лицо нашего правосудия.

Если есть претензии ко мне, ознакомьте с ними. Я бы хотел задать вопросы и получить на них ответы. В конце концов, мое конституционное право присутствовать при упоминании моего имени и, несомненно, если кто-либо предъявляет какие-то иски, являющиеся требованиями. Но мне сообщают, что я не могу присутствовать. Однако я имею огромное желание посмотреть на людей и на их заявления.

Такие вот права у осужденных, в частности, у меня. ...Они там свадьбу решили сыграть, и ты можешь попасть в женихи. А вот присутствовать тебе не надо, вдруг откажешься женихаться? Да и волнуешься тебе не надо: встреча, застолье, подстолье, брачные ночи — есть кому участвовать. Тебя через неделю события курсаном.

"Весело, правда? Да, горько! Горько! Горько!"

Я бы, конечно, могла быть представителем, но ведь необходим документ от осужденного. Вам написала, потому что считаю: именно с молчаливого согласия каждого из нас и стал возможен такой размах законного беззакония под названием "правосудие".

Наталія ГЛАЗУНОВА.

Мінск.

ОТ РЕДАКЦИИ

Не утверждая и не отрицая, насколько прав или не прав В.Завадский, выдержки из чьих писем цитирует Н.Глазунова, газета обращает внимание на такой факт — действительно, помимо самого ответчика нельзя ознакомиться с исками 36 граждан? Что ж это за правосудие, которое не дает возможности человеку самому защищать себя?

НЕ ПРАПУСЦІЦЕ!

Каханне ў час дыктатуры

У калядны вечар, 24 снежня, "Белсат" прапануе прэм'еру дакументальнага фільма "Каханне па-беларуску" вядомага рэжысёрскага тандэма Андрэя Куцілы і Вячаслава Раціцкага. Гэтая адначасова шчымы і натхняльная стужка — пра каханне праз турэмныя кратаў Зміцера Дашкевіча і Насты Палажанка. Дарэчы, цяпер яны чакаюць дзіця.

Пасля пратэстаў у снежні 2010 года іх пасадзілі ў турмы. Наста пасля адсідзі ў следчым ізалятары КДБ атрымала 1 год умоўна, а Зміцера кінуты за кратаў на 2 гады. У турме Наста і Зміцера пабраліся шлюбам, і Наста змяніла прозвішча на Дашкевіч. Напрыканцы гэтага лета хлопец выйшаў на волю.

Праз кратаў маладзёны напісалі адзін аднаму тысячы лістоў, якія распавядаюць, што адчуваюць беларусы, якія пакахалі ў час дыктатуры.

Тое, што мы назіраем пасля прэзідэнцкіх выбараў 2010 года, сведчыць: не наша прэдымка надаваць прыгожым словам "каханне па-беларуску" драматычны сэнс. У турме кінуты Андрэй Саннікава і Ірына Халіп. Зміцэр і Наста Дашкевічы, Марына Адамовіч і Мікалай Статкевіч пабраліся за кратамі. Напярэдадні арыштаў адбыліся вяселі іншых дэмакратычных актывістаў. Сотні жанчын чакалі сваіх мужоў і каханых ля муроў турмаў на Акрэсціна, Валадарскага — па ўсёй краіне. Плакалі на судах, выпрошвалі магчымаць зрабіць перадачу ў зацэнкай, дзе голадам і холадам мараш бязвінных людзей. Увогуле цягам апошніх 20 гадоў каханне шмат якіх сумленных людзей у Беларусі гартуецца цяжкай выпрабаваннем: галадоўкамі, турмамі, шантажам, рознымі спосабамі ціску з боку сілавых структур, — разважае адзін са стваральнікаў фільма Андрэй Куціла.

«Такім чынам, "каханне па-беларуску" набывае два асноўныя сэнсы: з аднаго боку, гэта шчырасць, адданасць каханых адзін аднаму і (як бы пафасна ні гучала) беларускім нацыянальным каштоўнасцям, з іншага боку, гэта штодзённая рызыка быць гвалтоўным чынам разлучаным, няўпэненасць у будучыні», — кажа рэжысёр.

Перадусім, пара ў якасці герояў фільма была абрана з прычыны іхняга ўзросту, прыналежнасці Куціла: «Насце на самым пачатку гэтай гісторыі было ўсяго 20 гадоў. Нам падаецца, яна ўвогуле стала сімвалам маладзёжнага супраціву і маральнай чысціні. Мы ж ведаем, што шмат хто з дарослых, гэтак бы мовіць, рэвалюцыйна-неару не вытрымаў выпрабаванняў, гвалту, катаванняў. А тут маладая дзяўчына і сама прайшла праз турму КДБ, і ўзваліла на свае плечы адказнасць за лёс каханнага чалавека і за сваю будучыню з ім, за ягоную сям'ю, і нават замяніла яго як лідара "Маладога фронту". І мы расказваем у фільме, праз што прайшлі двое маладых беларускіх герояў цягам гэтых трох гадоў: здзеку ў турмах, этапам, смерць маці Зміцера, хваробы абодвух бацькаў, скрадзе спецслужбаў пашпарт Зміцера, каб пара не пабралася, адмовы ў перадачах у турму».

Іван СНЕЖЫК.

ВАС ЦІКАВІЦЬ...

3-за каго маскі-шоу?

Нядаўна мне па справах давялося быць у судзе Заводскага раёна Мінска. Не ведаю, каго там судзіць, але меры біспекі былі надзвычайныя. І "касаманатаў" — у шлемах і бронекамізілках, з закрытымі тварамі — процьма. Можна, "Народная Воля" даведзеца, каго ж судзіць з такой перасцярогай?

Іван Цылюкоў, Мінск.

У судзе Заводскага раёна Мінска праходзіць закрыты судовы працэс над адным з самых вядомых беларускіх крымінальных аўтарытэтаў — **Дзмітрыем Галеевым**, які ў крымінальных колах больш вядомы як Галей, альбо Міця Галей.

Нарадзіўся ў вёсцы Станькава Дзяржынскага раёна. Злодзей і закон. Доўгі час жаў у Швецыі, а ў гэтым годзе быў выданы беларускаму боку. Цікава, што Галею не прызнае сябе беларускім грамадзянінам і сьвярджае, што ён — асоба без грамадзянства.

Дзмітрый Галею абвінавачваецца ў здзяйсненні ў 2003 годзе злачынства, прадугледжанага ч.3 арт.208 Крымінальнага кодэкса (вымаганьніцтва ў складзе арганіза-

насных лиц стеклозавода і банковага ўчреждения возбудило уголовное дело по признакам преступления, предусмотренного ч.3 ст.424 УК Республики Беларусь, по факту злоупотребления служебными полномочиями, повлекшего тяжкие последствия.

«В целях установления всех обстоятельств произошедшего следователями изъята бухгалтерская и иная документация

ГРОМКОЕ ДЕЛО

«Кинули»

Итальянцы «забыли» поставит оборудование на стеклозавод «Неман» стоимостью около 4 миллионов евро

Управление Следственного комитета Республики Беларусь по Гродненской области возбудило уголовное дело в отношении руководителя одной из компаний Итальянской Республики. Бизнесмен подстрекается в совершении преступления, предусмотренного ч.4 ст.209 УК Республики Беларусь — мошенничество, совершенное в особо крупном размере.

«Заключив контракт на поставку оборудования для производства стеколоваты на ОАО "Стеклозавод "Неман" стоимостью около 21 миллиона евро, он выполнил обязательства частично. После чего представил для оплаты на предприятие и в банк фиктивные финансовые товарно-сопроводительные документы о якобы произведенной отгрузке оборудования. На основании

принятых к исполнению документов банк произвел оплату недопоставленного оборудования, что повлекло причинение ущерба ОАО "Стеклозавод "Неман" в размере около 4 миллионов евро», — рассказал официальный представитель УСК РБ по Гродненской области **Сергей Шершеневич**.

В связи с указанными последствиями в отношении долж-

РЭЙТЫНГ

БДУ заняў другое месца ў рэйтынгу ВНУ краін экс-СССР

«Інтрафакс» прадставіў рэйтынг універсітэтаў краін-удзельніц СНД, Грузіі, Латвіі, Літвы і Эстоніі.

Было прааналізавана 405 ВНУ з 15 краін. На першай пазыцыі знаходзіцца Маскоўскі

дзяржаўны ўніверсітэт імя М.В.Ламаносава, на другой — Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт, на трэцім месцы — Санкт-Пецярбургскі дзяржаўны ўніверсітэт.

У пяціраці лепшых таксама Кіеўскі нацыянальны ўніверсітэт

імя Тараса Шаўчэнкі (4) і Вільнюскі ўніверсітэт (5).

Пры фарміраванні рэйтынгу ВНУ ўлічаліся крытэрыі, якія адлюстравваюць тры сферы дзейнасці вышэйшых навуковых устаноў: адукацыйная, навукова-

даследчая і міжнародная. Сярод прадставленых 405 універсітэтаў быў 21 беларускі. Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт займае 24-е месца, Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт — 32-е месца.

SOS!

Гэта беднасць

У пяці працэнтаў беларусаў грошай не хапае нават на ежу.

Набыццё дарагіх рэчаў можа дазволіць сабе ўсяго крыху больш за адзін працэнт насельніцтва. У гэтым самі людзі прызналіся спецыялістам Інстытута сацыялогіі Нацыянальнай акадэміі навук, адказваючы на пытанні анкеты. Усяго было апытана паўтары тысячы чалавек.

Нагадаем, што гэта афіцыйнае сацыялагічнае даследаванне.

ДЫПКУР'ЕР

Беларусь адкрывае пасольства ў Манголіі

Адпаведнае рашэнне зацверджана паставой Савета міністраў.

Пасольства Рэспублікі Беларусь у Манголіі будзе адкрыта ўжо ў 2014 годзе. Міністэрству фінансаў даручана фінансаваць выдаткі на адкрыццё ўтрыманне пасольства ў межах сродкаў, прадугледжаных Міністэрству замежных спраў у рэспубліканскім бюджэце на адкрыццё і ўтрыманне дыпламатычных прадстаўніцтваў і консульскіх устаноў Рэспублікі Беларусь за мяжой.

ПАМЯЦЬ

І прыме іх Буйніцкае поле

Абласная ўлада пагадзілася ўвекавечыць памяць генерала **Раманава**, палкоўніка **Кучапава** і пісьменніка **Сіманова**.

Ініцыятары ідэі, як заўсёды, ветэраны вайны і працы. Старшыня Магілёўскага аблвыканкама **Пётр Руднік** падтрымаў і ініцыятыву, адзначыўшы, што Мікаіл Раманаў і Сямён Кучапаў унеслі неацэнны ўклад у абарону Магілёва ў чэрвені 1941 года. Канстанцін Сіманюк алісаў гераізм савецкіх воінаў у гады «Весці». Многія з іх сталі прататыпамі яго рамана «Жывыя і мёртвыя».

Па словах Рудніка, на помнік ужо ёсць аскі і праектна-каштараўская дакументацыя. Засталося толькі знайсці сродкі на яго стварэнне — каля 2 мільёнаў долараў. Такая лімба, дарэчы, названа на сайце Магілёўскага гарвыканкама. Цікава, да гэтага будзе за помнік, на які трэба 2 мільёны долараў?

РОЗГАЛАС

«Не падабаецца падручнік па гісторыі? Напішы свой!»

Колькі версій беларускага мінулага маюць права на існаванне? І ці патрэбны беларусам адзіны падручнік па гісторыі? На гэтую тэму «Народная Воля» паразмаўляла з вядомымі беларускімі гісторыкамі.

Манаполія на праўду

На пачатку 2013 года **Уладзімір Пуцін** паскардзіўся на якасць расійскай адукацыі і прапанаваў стварыць адзіны падручнік па гісторыі для сяроднай школы. Варта адзначыць, што толькі для 10-га класа ў Расіі існуе больш за 60 вярнянтаў падручнікаў, і кожны настаўнік мог самастойна выбраць, па якіх падручніках выкладаць прадмет. Але адзіны падручнік з новай «удасканаленай» версіяй гісторыі праз год паступіць у школы.

«У Беларусі новыя версіі падручнікаў пачалі выходзіць яшчэ на пачатку 1990-х, — угадаў кандыдат гістарычных навук **Ігар Кузняцоў**. — Да 2000 года

ўсе падручнікі былі заменены на адзіны, выпушчаны пад крыкам Міністэрства адукацыі. Расія са спазненнем амаль на 20 гадоў пайшла па нашым шляху. Там дзяржава таксама ўвядла манаполію на праўду», — трымае адзіны падручнік, які задаволюе бы ўсіх, — па-за межамі чалавечых магчымасцяў.

«З канцаў 1990-х новага расійскага падручніка знікаюць некаторыя надзвычай важныя факты, — канстатуе гісторык. — Амаль няма паняццяў "татарангольскага іга", "сталінізм". Гісторыя Вялікай Айчыннай вайны будзе набліжана да савецкай мадэлі выкладання. Зменіў у школьных ведах — толькі пачатак, напэўна, следам возьмуцца і за сістэму вышэйшай адукацыі».

Ігар Мікалаевіч адзначыў, што да таго, як Пуцін прапанаваў класіфікацыю гістарычных багаж пад адну волюдаку, справы ў выкладанні фактаў у нашых усходніх суседзях ішлі куды лепш, чым у нас. Тамы калабарачыі, сталінскіх рэпрэсій у беларускіх падручніках праходзіць пунцірам, а ў Расіі да нядаўняга часу не існавала забароненых гістарычных тэм.

Хто каго ператрактую

Для Расіі ідэя стварэння адзінага падручніка — новаўвядзенне, у поўнай ступені выклік і эксперымент. У Беларусі ж гэта праблема з моцнымі каранямі.

«Нават у царскай Расіі, нягледзячы на пэўную ідэалагічную выверанасць таго часу, выкладчык меў права выбраць з некалькіх падручнікаў той, што найлепш падыходзіць да яго метадыкі выкладання, — тлумачыць кандыдат гістарычных навук, дацэнт факультэта міжнародных адносін БДУ **Уладзімір Ляхоўскі**. — Сёння трэба стварыць грамадскую раду, у якую ўваходзілі б вядомыя гісторыкі. Яны маглі б ацэньваць якасць таго ці іншага падручніка і рэкамендаваць яго для выкарыстання ў школах. Важна, каб менавіта такія ўплывовыя навукоўцы, а не чыноўнікі маглі выбіраць дапаможнікі. Для нашай краіны дастаткова было б і 5 розных варыянтаў, бо ў нас не такі высокі патэнцыял, каб зрабіць 10 пайнаваартасных падручнікаў».

Ігар КУЗНЯЦОЎ.

чыць кандыдат гістарычных навук, дацэнт факультэта міжнародных адносін БДУ **Уладзімір Ляхоўскі**. — Сёння трэба стварыць грамадскую раду, у якую ўваходзілі б вядомыя гісторыкі. Яны маглі б ацэньваць якасць таго ці іншага падручніка і рэкамендаваць яго для выкарыстання ў школах. Важна, каб менавіта такія ўплывовыя навукоўцы, а не чыноўнікі маглі выбіраць дапаможнікі. Для нашай краіны дастаткова было б і 5 розных варыянтаў, бо ў нас не такі высокі патэнцыял, каб зрабіць 10 пайнаваартасных падручнікаў».

Кандыдат гістарычных навук, старшыня грамадскага аб'яднання «Таварыства беларускай мовы» **Алег Трусаў** даўно калекцыяніруе падручнікі па гісторыі з розных краін свету. Ёсць у яго і падборка айчынных кніжак.

«Нашы падручнікі гісторыі за апошнія 20 гадоў некалькі разоў перавыдаваліся, і, калі пакласці іх перад сабой, можна знайсці шмат адрозненняў, — канстатуе спадар Трусаў. — Лчу, што нам, як еўрапейскай дзяржаве, добра было б аб'явіць конкурс — каб гістарычныя працы пісалі не тыя, хто і ў школе не вучыцца, а паважаныя людзі — выкладчыкі ўніверсітэтаў, школьныя настаўнікі».

«Вялікая Айчынная вайна стане водападзелам паміж прыхільнікамі савецкага мінулага і тымі, хто крытычна ставіцца да ролі савецкай партызанкі і гэтак далей, — прызнаў спадар Ляхоўскі. — Сёння немагчыма прыйсці да кансэнсусу нават сярод гісторыкаў. Не думаю, што такі канфлікт трэба вярнуць у школу. Іншая справа — абмяркоўваць спрэчкі тэмы на факультатывных занятках, заахвочваць вучняў саміх шукаць адказы на гэтыя няпростыя пытанні».

Напагатове ў Алега Анатолявіча і галоўны крытэрыі для адрбору лепшых падручнікаў — праўдзівасць. У кнізе павінны быць пералічаны ўсе важныя факты гісторыі, нават не самыя прыемныя.

«Калі была бітва пад Оршай, то даваць адразу некалькі трактовак: як яе разглядаюць у Беларусі, Расіі, Польшчы, Літве, — прапанаваў спадар Трусаў. — Дарэчы, у некаторых нашых падручніках сустракаецца такі падыход. Мы пакраем ідзем у гэтым накірунку, але вельмі марудна».

Іншыя дзяржавы няблага спраўляюцца з такой задачай. Напрыклад, у Францыі Напалеона лічаць нацыянальным героем, але не адмаўляюць, што для той жа Расіі ён быў агрэсарам.

«У маёй калекцыі ёсць літоўскі падручнік, дзе апісана, што Тадэвуш Банаўтэвіч Касцюка з'яўляецца літоўцам беларускага паходжання, — усміхаецца кіраўнік ТБМ. — Нашы суседзі тлумачаць нашу гісторыю так, як зручна ім. Мы таксама можам па-свойму інтэрпрэтаваць іх гісторыю».

3 ВКЛ лепш, чым з рэпрэсіямі

Напярэдадні выхаду адзінага падручніка расійскай сродкі масавай інфармацыі сапернічаюць у тым, хто ўкажа больш ібаў у будучым падручніку. Некаторыя выданні нават запустылі спецыяльныя рубрыкі, у якіх апісваюць спрэчныя моманты расійскай гісторыі.

Як ні дзіўна, але ў беларускіх падручніках не так шмат тэм, апісанне якіх мела сумніўную якасць. Галоўная прычына для спрэчак — XX стагоддзе.

«Хутка будзе ўжо сотая га-

давіна Першай сусветнай вайны, — нагадаў гісторык **Уладзімір Ляхоўскі**. — Сёння гэта абсалютна белая пляма ў нашай гістарыяграфіі, не кажучы ўжо пра школу. У нас адзін-два спецыялісты цікавяцца гэтай тэмай на сур'ёзным узроўні».

Навукоўцы як адзін пералічваюць цяжкія тэмы айчынай гісторыі: усталяванне савецкай улады, рэпрэсіі, падзел Беларусі і станаўленне незалежнасці.

«Найбольш церпяць тэмы, якія маюць пэўны ідэалагічны чынік, — выказаўся **Алесь Пашкевіч**. — Па-першае, гэта святая карова для беларускіх улад — Другая сусветная вайна на тэрыторыі Беларусі. Тэма асветляецца аднабока, і ўсё падпарадкавана палітычным момантам.

Ёсць праблема з апісаннем сучаснага перыяду — ад абвяшчэння Незалежнасці да сённяшняга дня. Перакосы ў адзін бок тут відэаочныя. Калі ідзе гаворка пра больш старае часу, то яны апісаны дастаткова добра».

Спрэчкі і канфлікты часам такіх глыбокія, што вырашыць іх у межах школьнай праграмы проста немагчыма.

«Вялікая Айчынная вайна стане водападзелам паміж прыхільнікамі савецкага мінулага і тымі, хто крытычна ставіцца да ролі савецкай партызанкі і гэтак далей, — прызнаў спадар Ляхоўскі. — Сёння немагчыма прыйсці да кансэнсусу нават сярод гісторыкаў. Не думаю, што такі канфлікт трэба вярнуць у школу. Іншая справа — абмяркоўваць спрэчкі тэмы на факультатывных занятках, заахвочваць вучняў саміх шукаць адказы на гэтыя няпростыя пытанні».

Камерцыйны падыход

Прыхільнікі існавання адзінага падручніка па гісторыі ў Беларусі лічаць, што адна версія гістарычных падзей значна спрыяе для абітурыентаў падрыхтоўцы да ўступных экзаменаў у ВНУ. Акрамя таго, ёсць сумнеў, што кожная альтэрнатыва будзе якаснай.

«У Польшчы няма адзінага падручніка, — распавядае гісторык **Алесь Пашкевіч**. — Кожны аўтар адсылае свой падручнік на рэцэнзію ў Міністэрства адукацыі, каб там пацвердзілі яго якасць. Пасля таго, як падручнік надрукавалі, яго пачынаюць рэкламаваць. Гэта даволі камерцыйная справа, але выбар усё роўна за педагогам».

Гісторыю запісваюць людзі, а значыць, цалкам адасобіцца ад аўтарскага «я» ў падручніку ніколі не атрымаецца. Чым больш такіх «я» сустрэнецца на шляху педагога, тым большае верагоднасць, што ён знойдзе для сябе аптымальную канцэпцыю выкладання.

«Анатоль Тарас захацеў і напісаў сваю гісторыю, — прыводзіць прыклад **Алег Трусаў**. — Хочаш — вер яму, хочаш — не вер, але ён выдаў свой погляд на падзеі. Гэта таксама прыклад! Не падабаецца падручнік па гісторыі? Напішы свой!»

Марыя МАЛЕВІЧ.

КОРОТКО

Министры финансов ЕС договорились о создании банковского союза

Министры стран-членов ЕС достигли договоренности о создании банковского союза, сообщил агентству Associated Press в четверг, 19 декабря. По итогам переговоров, продолжавшихся в Брюсселе почти 12 часов, министры финансов ЕС согласовали последний ключевой пункт соглашения о банковском союзе — Единый механизм разрешения проблем (SRM), который позволит закрывать находящиеся на грани банкротства банки и запускать режим защиты вкладчиков.

«Речь идет о революционных изменениях европейской банковской системы», — заявил комиссар ЕС по финансовым рынкам Мишель Барнье. «Налогоплательщиков избавят от оплаты спасения банков».

Правила банковского союза будут обязательны к исполнению в 17 странах ЕС, входящих в зону евро, еще 11 членов Евросоюза, использующих собственную валюту, могут присоединиться к этой системе по желанию.

Генеральная ассамблея ООН поддержала проект резолюции против шпионажа и вторжения в частную сферу

За него, как отмечает агентство дра, проголосовали 193 члена Генассамблеи. В документе подчеркивается, что «те же права, которые люди имеют офлайн, должны быть защищены и онлайн, особенно право на частную сферу». Резолюция критикует как контроль над частной электронной перепиской, так и слежку за собственным народом, которую практикуют диктаторские режимы.

Канадец решил отдать на борьбу с раком свой многомиллионный выигрыш в лотерею

Пенсионер Том Крист из канадского Калгари, выигравший в лотерею 37 млн долларов, решил пожертвовать всю сумму на благотворительность и уже внес первые 1,2 млн в фонд медцентра по борьбе с раком, сообщает CTV News.

Со слов счастливицы, он сразу понял, как правильно распорядиться выигрышем. Дело в том, что жена новоиспеченного миллионера, с которой он прожил в браке 33 года, скончалась два года назад от рака в возрасте 57 лет. «Она была довольно молодой. В течение шести лет она страдала с раком, но все-таки болезнь победила», — рассказал Крист.

Бывший президент Египта Мохаммед Мурси предстанет перед судом

Он обвиняется в сговоре с иностранными организациями в целях осуществления терактов. По словам обвинителя, Мурси вступил в сговор с палестинской военизированной группировкой «Хамас» и ливанским шиитским движением «Хезболла». Аналогичные обвинения были выдвинуты против советников Мурси и лидеров движения «Братья-мусульмане». В общей сложности перед судом предстанут 35 человек.

Ранее против Мурси были выдвинуты обвинения в подстрекательстве к убийству и насилию. Новые обвинения, выдвинутые в отношении Мурси, предусматривают в качестве наказания смертную казнь. Правозащитные организации выразили озабоченность в связи с имеющимися у них сомнениями в беспристрастности суда в деле Мурси, передает корреспондент Би-Би-Си в Каире.

Телескоп Gaia «посчитает» Млечный путь

Беспрецедентная космическая одиссея началась вчера на космодроме Куру во французской Гвиане. Российская ракета «Союз СТБ» вывела на орбиту европейский спутник Gaia. Он оснащен небывало мощным телескопом, который должен будет определить координаты миллиардов звезд и фактически заново составить траекторию карты Млечного пути. На разработку проекта Европейское космическое агентство потратило 13 лет.

Еще одна миссия телескопа Gaia — обнаружение экзопланет, небесных тел, вращающихся вокруг других звезд. Количество возможных открытий специалисты оценивают как минимум в несколько тысяч.

УКРАИНА

Майдан хочет идти до конца

Украинская оппозиция скептически восприняла договоренности о снижении цены на газ и миллиардных капиталовложениях России в украинские ценные бумаги и потребовала от правительства деталей сделки, заключенной во время визита президента Украины в Москву. Как рассказывает специальный корреспондент Русской службы Би-Би-Си в Киеве Юрий Малочерный, участники «Евромайдана», который продолжается почти месяц, правительству не верят и покидать главную площадь Украины не торопятся.

В том, что российский лидер Владимир Путин согласился пойти навстречу Украине в решении ее экономических проблем, многие в Киеве рассматривают исключительно политические мотивы. Говорит эксперт Института евроатлантического сотрудничества Владимир Горбач.

«По большому счету, речь идет о том, что Путин купил Украину, он стал ее самым крупным кредитором. И теперь все свои дальнейшие действия Украина должна будет согласовывать с Россией. Практически это означает полную приостановку евроинтеграции Украины, чего и требовали от Януковича российские власти. Но, мне кажется, что еще не все потеряно, так как у нас есть все сопротивление такой «белорусизации» Украины. Таких сил очень много», — отмечает Владимир Горбач.

Российский кредит в 15 миллиардов долларов, очевидно, заморозит сотрудничество Украины с МВФ и другими западными финансовыми организациями. Это, считает президент Центра рыночных реформ Владимир Лановой, позволит России еще в большей степени, чем прежде, шантажировать Украину.

«Россия дает слишком большие деньги. Этот крупный кредит Украине будет трудно вернуть. «Нафтогаз», очевидно, по требованию «Газпрома» увеличит объемы закупок газа, и за него Киев будет расплачиваться российскими деньгами. А через два-три года финансово несостоятельная Украина просто распластается перед

Россией, и тогда страна может утратить суверенитет, — не исключает Владимир Лановой. Возможно, блеск золота кремлевских палат ослепил Януковича. Но скорее всего его ослепила перспектива получения миллиардных кредитов и снижения цены на российский газ. После отказа подписать соглашение об ассоциации с Евросоюзом у Януковича была более чем плачевная позиция на переговорах с Путиным. Визит в Москву стал признанием банкротства украинского президента. Он больше не в состоянии принимать свободные и независимые решения о будущем избравшего его народа, говорится в комментарии «Немецкой волне».

Янукович расписался в своей несостоятельности. Украина находится на грани банкротства. Стране не под силу обслуживать свои долги. В экономике наступила рецессия. Пропал между бедными и богатыми углубляется. А Янукович вводит новую систему налогообложения, которая душит перспективный малый и средний бизнес. Зато олигархи продолжают пользоваться привилегиями. Эти люди — опора Януковича. Он помогает им закачивать богатства страны в свои карманы, говорит в названном комментарии. Какое дело Януковичу до чужих сотен тысяч украинцев, которые уже несколько недель выходят на демонстрации, протестуют против несправедливости и выступают за реформы по европейскому образцу? Украинцы хотят благосостояния и демократии, как в странах Евросоюза. Опросы одно-

значно показывают, что большинство украинцев желают сближения с ЕС. Даже на востоке Украины, в вотчине Януковича, несмотря на все попытки заугубления со стороны властей, люди выходили на улицы с требованием не сворачивать с европейского пути. Мечта об избавлении от клептократии олигархов во главе с Януковичем, о построении правового государства, демократии и о благосостоянии для всего народа развевалась в Москве. Путину нет дела до проблем и устремлений украинцев. Его цель — в противовес ЕС сколотить из бывших советских республик под жестким контролем Москвы так называемый Евразийский союз.

Подготовил к печати Сергей ИВАНОВ.

Польская экономика расцветает, чья пророчество

Польская экономика выросла амаль на 3% по сравнению с предыдущим периодом миналого года. Гэта больш, чым прагназалі эксперты, які прадказвалі рост каля 1,5%. Высокі эканамічны рост у лістападзе — гэта вынік павелічэння экспарту польскай прамысловай прадукцыі ў краіны Заходняй Еўропы.

Эканамічнае ажыўленне ў Нямеччыне стварэае дадатковыя прычыны спадзявання на эканамічны рост у Польшчы. Пры гэтым трэба адзначыць, што ў папярэдняй месяцы валова ўнутраны прадукт Польшчы рос хутчэй, чым цяпер. У кастрычніку прамыслова прадукцыя перавысіла адпаведны паказчык миналага года на 4,4%.

Країна без грошей

Швеція імкнецца стаць першай у Еўропе дзяржавай без наяўных грошай.

Цягам апошніх шасці гадоў у гэтай краіне значна скарацілася выкарыстанне наяўных грошавых сродкаў у гандлі і гатэльна-рэстараннаму бізнесе.

У 2007 годзе ў абарачэнні было 109 мільярдў крон у форме банкнот і манет. На пераломе миналага і цяперашняга гадоў — 94 мільярдзі. На пачатку лістапада 2013 года — 84,5 мільярдзі. Выразна бачна тэндэнцыя адмовы ад наяўных грошай на карысць банкахаркскіх карт. Гэта пацвярджае Нацыянальны банк Швецыі, камерцыйныя арганізацыі, сродкі масавай інфармацыі і звычайныя людзі.

Пры касах многіх супермаркетаў і крам, якія прадаюць дарагуя мэбля і прадметы раскошы, усё часцей можна сустрэць надпісы: «Наяўныя не прымаюцца». У сучаснай Швецыі цяжка сабе ўявіць сітуацыю, каб нехта плаціў наяўнымі, напрыклад, 200 тысяч крон за новае аўто. Кішэні, поўныя наяўных банкнот, выклікаюць падзэрэнні, што гэта брудныя грошы, «адмыты» ў абход банкахаркскіх сістэм і без аплаты падаткаў.

Гандляры, якія не прымаюць наяўных, хочучы знізіць рызыку на падаў на іх з мэтаў абчысціць касу або падчас перавозу грошай у банк. Така нападны не раліскае.

Цікава, што Швецыя, якая сёння адной з першых імкнецца стаць краінай безнаяўных грошай, у 1661 годзе стала першай краінай у Еўропе, якая ўвела ў абарот папярэвыя грошавыя знакі.

У ВСЕХ НА ВИДУ

Личная жизнь политических лидеров

Дмитрий Песков, пресс-секретарь президента России Владимира Путина, как-то заявил, что семейная жизнь президента — секрет и о ней никто, нигде и никогда не будет рассказывать. В цивилизованном мире считают иначе: личная жизнь политиков должна быть на виду. Мы немало знаем о лидерах западных стран. Вот что рассказывается об их жизни на сайте Би-Би-Си.

Вначале Мишель игнорировала оказываемые ей Баракком знаки внимания

Президент США Барак Обама впервые встретился с Мишель Робинсон в июне 1989 года, когда они оба работали в адвокатской конторе Sidley Austin в Чикаго. Вначале Мишель игнорировала оказываемые ей Баракком знаки внимания, но к концу лета у них начались свидания. Они были помолвлены в 1991-м и поженились в 1992 году.

Их первая дочь Малия Анна родилась в 1998-м, а вторая дочь Наташа — в 2001 году. Когда чета жила в Чикаго, девочки ходили в частную школу при Чикагском университете. После того как Барак Обама был избран в Конгресс США и семья переехала в Вашингтон, дочери президента пошли в школу Sidwell Friends.

Франсуа Олланд более 30 лет жил в гражданском браке с Сеголен Руайаль

Она, как и он, является одним из ведущих политиков в социалистической партии Франции. У них четверо детей. В 2007 году, через месяц после того, как Сеголен Руайаль проиграла Никола Саркози на президентских выборах, она и Олланд объявили, что расходятся.

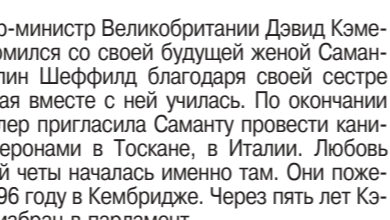
Несколько месяцев спустя на одном и новостных сайтов во Франции появилось сообщение, что у Франсуа Олланда появилась новая подруга, журналистка Валери Триервейлер. Изначально это сообщение вызвало крикволню во Франции, поскольку там не принято обсуждать личную жизнь политиков. Однако вскоре сама Валери Триервейлер подтвердила слухи об ее отношениях с Олландом.

В 2008 году Франсуа Олланд и Сеголен Руайаль оба выдвинули свои кандидатуры на пост лидера социалистической партии. Олланд одержал победу. Затем он победил на президентских выборах.

В 2012 году Валери Триервейлер пришлось извиняться за неудачное сообщение в Twitter, вызвавшее бурную реакцию во французском обществе. Перед вторым туром парламентских выборов Валери Триервейлер публично поддержала оппонента бывшей жены своего любимого — Оливье Фалорни, который в результате голосования оказался победителем. «Это было ошибкой, о которой я сожалелю. Такое больше не повторится», — сказала Триервейлер в интервью французской газете Ouest France.

Триервейлер, журналистка по профессии, призналась, что только начинает привыкать к своему новому статусу и тогда еще не осознавала, что больше не может вести себя как обычный человек.

Дэвид Кэмерон уходил в декретный отпуск по уходу за новорожденным

Премьер-министр Великобритании Дэвид Кэмерон познакомился со своей будущей женой Самантой Гвендолин Шеффилд благодаря своей сестре Клер, которая вместе с ней училась. По окончании колледжа Клер пригласила Саманту провести каникулы с Кэмеронами в Тоскане, в Италии. Любовь премьерской четы началась именно там. Они поженились в 1996 году в Кембридже. Через пять лет Кэмерон был избран в парламент.

У супругов родилось четверо детей. У их первенца Айвана Реджинальда Иана был церебральный паралич, а также тяжелая форма эпилепсии. Он нуждался в постоянной помощи.

Как-то в интервью Дэвид Кэмерон рассказал, что когда после рождения сына врачи сообщили о его болезни, то он испытал удар, как будто по нему проехал товарный состав. «В первое время впадаешь в депрессию, оплакивая разницу между мечтами и реальностью», — поделился Кэмерон, — но это проходит, потому что ребенок просто замечательный». В 2009 году Айван скончался в возрасте шести лет.

У Кэмеронов родились еще две дочери и сын. После рождения второго сына Дэвид Кэмерон уходил в декретный отпуск по уходу за новорожденным. Дети премьер-министра ходят в государственную школу.

В 2010 году у отца премьер-министра, 77-лет-

него Иана Кэмерона, отдыхавшего на юге Франции, случился инсульт. Глава правительства отметил намеченную на этот день парламентскую сессию вопросов-ответов и срочно вылетел во Францию. Как сообщила потом канцелярия британского лидера, Иан Кэмерон скончался вскоре после приезда сына.

Отцу премьера был похоронен чуть более недели спустя, и Дэвид Кэмерон пропустит выступление Папы Римского в Лондоне.

Ангела Меркель не любит собак, но увлекается футболом

Кандидер Германии Ангела Меркель своей частной жизни не скрывает, но и не особенно ее афиширует. Фамилию Меркель она получила от своего первого мужа Ульриха Меркеля. Они были женаты с 1977-го по 1982 год. Со своим вторым мужем Йохимом Зауером она познакомилась в 1981-м, но поженились они только в 1998 году.

Детей у Ангелы Меркель нет, но у Йохима Зауера есть двое взрослых сыновей от предыдущего брака. Зауер, квантовый химик по профессии, не любит внимания прессы, но и не скрывается от нее.

Известно, что Ангела Меркель не очень любит собак, зато увлекается футболом и иногда даже слушает трансляции матчей в Бундестаге.

Си Цзиньпин женился на знаменитой певице

Генеральный секретарь ЦК КПК Си Цзиньпин — один из немногих лидеров Китая, кто не скрывает подробности своей частной жизни.

По словам Пэн Лиюань, ее муж ведет простой образ жизни. В интервью Washington Post она как-то сказала: «Когда он приходит домой, я не чувствую, что в доме находится какой-то лидер. Для меня он просто мой муж».

В начале 1980-х он был женат на Ке Линлин, дочери китайского посла в Великобритании. Брак был вскоре расторгнут. В 1987 году он женился на знаменитой певице Пэн Лиюань, которая до того, как Си Цзиньпин достиг вершины власти в стране, была гораздо более известна в Китае, чем ее супруг.

Подготовил к печати Андрей СЕРГЕЕВ.

ОПАСНАЯ ПРОФЕССИЯ

«Репортеры без границ»: в мире в 2013 году погибли более 70 журналистов

Такие данные международной правозащитной организации «Репортеры без границ». Это меньше, чем в прошлом году. Однако количество похищений и других актов насилия по отношению к журналистам и другим работникам средств массовой информации оставалось, как отмечается в специальном докладе правозащитников, «очень высоким».

Больше всего жертв среди работников СМИ в странах Азии (24), Ближнего Востока и Северной Африки (23). Около 40 процентов фактов гибели журналистов приходится на Сирию, Сомали, Мали и несколько других стран, а также на субъект Российской Федерации — Дагестан.

Другая правозащитная организация — Комитет защиты жур-

налистов со штаб-квартирой в Нью-Йорке — также выступила с докладом о положении работников СМИ в 2013 году. Отмечается, в частности, что Турция возмущает список стран, власти которых наиболее бескомпромиссно отправляют журналистов за решетку. За Турцией следуют Иран и Китай.

А как бы поступил Иисус?

В США завелась загадочной даритель гигантских чаевых

Это началось в сентябре. В Instagram появился аккаунт @tipsforjesus, в котором стали публиковаться фотографии, изображающие американских (а теперь еще и одного мексиканского) официантов с довольными улыбками и с чеками в руках. Чтобы понять, почему у сотрудников заведений питания из разных городов такие счастливые лица, достаточно ознакомиться с содержанием счетов: всем им выписаны огромные, часто в десятки раз превосходящие сумму заказа чаевые.

Личность анонимного филантропа пока не установлена. Раздача чаевых, несообразных с конечной суммой заказа, стартовала в Мичигане: сотрудник бара, выставивший клиенту счет на 87 долларов и 98 центов, получил от него дополнительно еще три тысячи долларов. С этого времени по Штатам и пошла волна щедрых чаевых.

Во всех случаях даритель денег поступал одинаково: выписывал большую сумму за обслуживание, подписывал чек «Tips for Jesus», то есть «Чаевые ради Христа», и фотографировал финансовый документ вместе с довольным обладателем нежданного бонуса. Собственно, именно своими религиозными убеждениями и желанием творить добро по примеру Сына Божьего клиент, оставивший на чай тысячи долларов, и объяснял свое поведение официантам-счастливицам.

В общем, никаких подробных сведений о явном не бедствующем посетителе американских заведений пока нет. Известно о нем немного. В кафе, баре и ресторанах он ходит с друзьями и подругами. Заказывает дорогой виски или обычное пиво, любит свиные пасту и креветки. В чек же аноним расписывается так, как это может сделать любой из нас: на месте подписи владельца пластиковой карты (а именно ею он и расплачивается) остается совершенно обычная закорючка, которая может означать все что угодно и расшифровке не поддается.

СЕРБИЯ

У студзені пачынаюцца перамовы аб уступленні ў ЕС

Камісар па пытаннях пашырэння Еўрасаюза Шэфан Фюле паведаміў, што перамовы з Сербіяй накіт уступлення ў ЕС пачнуцца ў студзені наступнага года. Фюле напісаў у «Твітэры», што такое рашэнне ўзгоднена міністрамі па еўрапейскіх справах. Еўрасаюз раней заўваў, што рашэнне Бруселя аб пачатку перамоваў з Сербіяй будзе залежаць ад нармалізацыі адносін гэтай краіны з часткова прызнанай Рэспублікай Косава.

Сербскія ўлады па-ранейша-

му адмаўляюцца прызнаваць незалежнасць Косава, але пагадзіліся ў рамках падпісання прі пасрэдніцтве ЕС дамовы з Прышчынай на заахадзі па паліцыйна-шэні аднасі.

Сербія стала афіцыйным кандыдатам на ўступленне ў ЕС у сакавіку миналага года, а афіцыйную зааўку на гэты конт падала ў канцы 2009 года, некалькі дзён раней быў уведзены бязвізавы рэжым з краінамі Шэнгенскай зоны для кароткатэрміновых наведванняў яе грамадзянамі.

ФОТООКНО

Мэр Торонто пустился в пляс на заседании городского совета

Роберт Форд — скандално известный мэр канадского города Торонто — снова оказался в центре внимания. Кадры, запечатлевшие танцующего Форда, попали в интернет и стали хитом. Мэр пустился в пляс прямо на заседании городского совета, когда приглашенные музыканты пели рождественскую песню.

Скандал преследует Форда вот уже несколько месяцев. Чувально на днях представителя СММ, фотографировавшего членов его семьи, Форд назвал педофилом. Правда, мэр уже успел извиниться за свое поведение, как это неоднократно делал. Было за то: политик курил крак, злоупотреблял спиртным и напал на журналистов. Форда лишили большинства полномочий и теперь он выполняет только представительские функции. Но Форда, по всей видимости, это не смущает. Он намерен баллотироваться на пост мэра Торонто в следующем году.

БЕСПРЕЦЕДЕНТНЫЙ СЛУЧАЙ

Женщина за сутки родила и потеряла 10 младенцев

28-летняя жительница индийской провинции Мадхья-Прадеш по имени Анжу Кушваха за сутки родила 10 младенцев, ни один из которых не выжил. Как известно, даже беременность тройней является довольно редким случаем, что уж говорить о 10 детях, сообщает Metro.

Сообщается, что на момент начала схваток Анжу Кушваха находилась на 12-й неделе беременности. Ее повезли в больницу, которая была расположена в 123 километрах от города, где она проживала. Будучи не в силах дожидаться прибытия в клинику, женщина начала рожать прямо в автомобиле.

За довольно короткое время из нее вышло 9 младенцев. Однако ни одного из них, к несчастью, не удалось спасти. Шанс выжить был у десятого ребенка женщины, который появился на свет уже на подьезде к госпиталю, однако врачи и в этом случае оказались бессильны.

По словам гинеколога Сумитры Ядва, скорее всего аномаль-

ное количество детей, одновременно родившихся у жительницы Индии, можно объяснить тем, что женщина страдала от бесплодия, и медики, перестаравшись, имплантировали ей в матку сразу несколько эмбрионов.

При этом за ходом беременности будущей матери никто не следил. Если бы она чаще показывалась специалистам, то им скорее всего удалось бы спасти как минимум трех младенцев, своевременно удалив «лишние» эмбрионы, считает врач.

ЗА КУБАЧКАМ КАВЫ З МАРЫНАЙ КОКТЫШ

Рыгор СІТНІЦА:

«Чорнага спіса мастакоў не існуе»

Ужо больш за месяц Беларускі саюз мастакоў ліхаманіць. Адны творцы публічна называюць арганізацыю кармушкай для абраных: маўляў, цяперашняе кіраўніцтва прысабечыла ўсе дзяржаўныя пенсіі ў вядомага мастака — як у бамжа!

А трэцяя ўзрушаны навіной аб тым, што ў аднаго вельмі вядомага мастака збіраюцца адабраць майстэрню...

Пра скандалы, грошы і ўладу больш за тры гадзіны мы размаўлялі з першым намеснікам старшыні Саюза мастакоў Рыгорам Сітніцам.

Пра з'езд і кулуарныя гульні

— Рыгор Сямёнавіч, ведаю, што ледзь не рэвалюцыя насівае ў Саюзе мастакоў. Адно з самых спрэчных пытанняў — з'езд, на які запрашана толькі частка сябраў Саюза. Гэта не ўсім падабаецца, і некаторыя мастакі з крытыкай абраныліся на цяперашняе кіраўніцтва...

— Сапраўды, ці не ўпершыню такі напал жарсцяў перад з'ездам. Але гэта цяжка назваць рэвалюцыяй, хутчэй — нейкае хуліганства. Калі ў свой час было 18 мільянаў камуністаў, гэта ж не значыла, што кожны ішоў на з'езд. Выбіралі дэлегатаў. І цяпер ёсць пэўныя правілы, якія трэба выконваць. Паводле Статута, прадстаўніцтва сябраў Саюза на з'ездзе вызначае Рада. У нас каля двух дзясяткаў арганізацыйных структур, і кожная з іх паводле прадстаўніцтва, якое вызначыла Рада, будзе прысутнічаць на з'ездзе. Сёння гэта адзін дэлегат ад чатырох сябраў Саюза. Здавалася б, трэба проста падпарадкавацца рашэнню нашага заканадаўчага органа. Але тыя людзі, якія самі за гэта галасавалі, раптам праз тыдзень пачалі заяўляць: "Не прызнаём рашэнне Рады і заклікаем усіх прыйсці на з'езд!" Калі людзі збіраюцца заставацца ў Саюзе, то павінны выконваць рашэнні Рады. Гэта не наша ноў-хаў, так працуе любая вялікая арганізацыя.

— Але ж у статуте запісана: "Сябра БСМ мае права браць удзел ва ўсіх яго мерапрыемствах".

— Але гэта не гарантуе, што чалавек абавязкова павінен быць абраны дэлегатом. Ён можа прысці паслухаць, выступіць, але права галаса мае толькі дэлегат.

— А калі ўсе члены Саюза раптам прыдуць на з'езд, іх будзе дзе пасадзіць?

— Магу адразу сказаць: такога ніколі не будзе, гэта проста фантазія! Мы вось нядаўна збіралі сходкі секцыі, і кворум было сабраць дужа цяжка. У некаторых выпадках гэта наогул не ўдалося. Дык гэта 50%, а на з'езд трэба 75%. І потым, які з'езд, калі амаль трэцяя частка мастакоў не заплаліца грашовыя ўнёскі? А нас нават былі прызваны, калі чалавек 18 гадоў не плаціў уносы, але быў абраны на з'езд і вырашаў пытанні! Разумеецца, да якога абсурду можна давесці заклік "Усе на з'езд!"?

— А колькі сёння складае ўнёсак?

— Дзве базавыя велічыні. У Саюзе сапраўды ёсць актыўныя людзі, якія рэгулярна ўдзельнічаюць у мастацкіх і грамадскіх жыццях, а ёсць тыя, хто проста намінальна з'яўляецца членам Саюза і па пэўных прычынах дагэтуль не выключаны. Некаторыя нават і не памятаюць, што з'яўляюцца сябрамі Саюза! І трымаецца так, што мы ўкладзём немалыя грошы ў арэнду залы, заплацім за гатэлі, а гэтыя дзве трэці не з'яўляюцца, што вельмі рэальна. І з'езд праваліцца.

— Вашы апененты таксама маюць рацыю: з'езд юбілейны, арганізацыя 75 гадоў, ёсць што абмеркаваць.

— Што такое юбілейны з'езд? Мы запрасім гэтай на свята, а яны будуць плаціць гадзін зарадак, як мы адзін аднаму чубы рвём...

— Дык гэтай можна на наступны дзень сабраць, пасля вырашэння рабочых пытанняў...

— Другі дзень каштуе вялікі грошай. А я разважваю, зыходзячы з нашага фінансавога стану.

— Саюз мастакоў — не такі і бедны. Вы адзіная творчая арганізацыя, якая мае ўласную маёмасць. На сайце пазначана, што ў склад Саюза ўваходзіць 1008 сябраў. І нават калі кожны заплаціць па 100 тысяч — ужо атрымаецца 10 тысяч долараў з гакам!

— Няхай спачатку заплаціць абавязковы ўнёсак. Да таго ж шмат каму трэба заплаціць за майстэрню. Не хацеў бы зараз агучваць велізарныя сумы, якія некаторыя запазычалі...

— Я ведаю: некаторыя мастакі маюць па дзесяць мільянаў даўгу...

— Калі майстэрню каштуе ў некалькі разоў больш, чым пенсія, як старомаму мастаку за яе плаціць? У чалавек сялянскі па паходжанні і змалку прывучаны быць ашчадным. І лічу так: лепш аформіць нашым ветэранам матэрыяльную дапамогу, каб яны заплацілі за сваё працоўнае месца, чым збіраць "увеселіцельныя" з'езды.

— Калі не памяляюся, да 2001 года з'езды праводзіліся поўным зборам...

— Тады гэта амаль нічога не каштавала!

— А колькі сёння каштуе правесці з'езд?

Пра барахолку, уладу і выбары

— З залай ужо вызначыліся? — З'езд пройдзе ў Палацы мастацтва ў зале жывапісу. Арандеум пэўную колькасць крэслаў, і там можна спакойна пасадзіць чалавек 400—500...

— Чула, што палац хацелі зачыніць: быццам бы ён развальваецца і там небяспечна знаходзіцца...

— Калі кіраўніцтва горада прыехала з інспекцыяй, то было здзіўлена, што мы столькі зрабілі. Можна па паперах паглядзець: да нашага кіраўніцтва Саюзам вісела прадлісанне Міністэрства па надзвычайных сітуацыях на чатырох старонках, а цяпер засталіся толькі чатыры пункты. Сёння мы ўклалі ў палац больш за мільярд рублёў, памяншы ўсю сістэму ацяплення, замянілі вокны...

— Але калі прыходзіць у Палац мастацтва на вернісаж, то не адчуваеш творчай і ўрачыстай атмасферы. Ніхто не распранаецца, бо холадна. Хіба гэта нармальна? Я ўжо не кажу пра шампанскае і іншыя прыемныя дробязі, якія звычайна суправаджаюць адкрыццё любой выставы...

— Згодны, але сёння мы ледзь здужалі адвесці ад сябе бяду — увольце ж маглі страціць гэты палац. З цягам часу пацху распранём наведвальнікаў. Дарэчы, збіраемся мяняць і вонкавы выгляд палаца — ёсць нават інвентырызійныя прапановы...

— Тым не менш на адрас кіраўніцтва Саюза ляжыць папяркі ў тым, што ператварылі Палац мастацтва ў барахолку: там можна купіць мёд, вопратку, а мастацтва, на жаль, засталася нячым...

— Не саюз мастакоў, а саюз арандаўцаў? — Кажуць пра вас.

— Тыя, хто папракае, гэтай спачатку ўспомняць, пры кім усё гэта пачалося. А пачалося гэта з часоў кіраўніцтва тых, хто акраш сёння нас папракае. Барахолка там была і пры Басальгу, і пры Буралкіне. Калі хочаць, параўнайце колькасць мастацкіх выставак пры нашым кіраўніцтве і пры папярэднім. У нас непарушальна болей. Так што нам ёсць чым адказаць на гэтыя прэтэнзіі. Да таго ж, кожная выстава каштуе немалыя грошы, а іх трэба зарабіць. Важна яшчэ раз падкрэсліць, што ўсе выставы ў Палацы мастацтва фінансуецца Саюзам мастакоў.

Дарэчы, тыя, хто наракае на цяперашняе кіраўніцтва Саюза, няхай успомняць, як пры тым жа Буралкіне Саюз быў на картатэатры. А мы, калі прыйшлі, за два месяцы патрылі бюджэт арганізацыі.

— І як вам гэта ўдалося?

— Проста ўбачылі, што не туды грошы ішлі. І перанакіравалі іх у агульную касу. Рэстаран і банк, які ў нас арандавалі плошчы, плацілі значна меней, чым сам Саюз сваёму ж Палацу мастацтва!

— Некаторыя мастакі скардзцяца, што дзяржава нічога не дае творцам, а толькі цісне...

— Хачу нагадаць, што, па-першае, мы маем ільготны каэфіцыент на арэнду творчых майстэрняў. Па-другое, дзяржава пакідае нам падатак на дабыўную вартасць, які ідзе на выстаўную дзейнасць. Гэта вельмі сур'ёзная прэферэнцыя...

— Плюс дзяржава больш за

Візітка

Рыгор Сітніца (1 студзеня 1958 г., Кур'яцічы, Петрыкаўскі раён, Гомельская вобласць) — беларускі графік, паэт. Скончыў Беларускі тэатральна-мастацкі інстытут.

мільён долараў выдаткоўвае на набыццё твораў для фарміравання музейных фондаў...

— Нам, канешне, хацелася б, каб гэтых грошай было болей, бо не ўсё ж ідзе на творы мастакоў. Але некаторыя мясцовыя бюджэты летася выдзялялі сродкі на набыццё мастацкіх твораў. Вось зараз перавалі Сямёна Шапіру з Гродзенскай вобласці ў Мінскую, і мы засмуктавалі, бо ён там пачаў вельмі харошую ініцыятыву: хацеў збудавалі для мастакоў сапраўды гарадок — з майстэрнямі, мастацкімі заламі. А як цяпер будзе — невядома...

— На публічных мерапрыемствах вы часта кажаце, што мастаку пажадана трымацца ад дэлегатаў ад улады...

— Гісторыя сведчыць: чым больш мастак, тым больш у яго з любові ўладай знаходзіцца супярэчнасць. Але гэта не значыць, што я супрацьпастаўляю нашых мастакоў цяперашняму ўладзе. Мы даволі часта сустракаемся з чыноўнікамі і знаходзім агульную мову. Як бы гэта каго ні дзіўляла, але пры ўсім маёй падкрэсленай беларускасці мне ўдаецца знаходзіць паразуменне з чыноўнікамі. Наверсе таксама маюць пэўную пазіцыю, асабліва калі яны не ашалеўлі і ўважаныя. Таму гэта адзак тым людзям, якім здаецца, што з-за беларускасці старшыні Саюза Уладзіміра Савіна і яго намесніка Рыгора Сітніцы ім часогіць недадаюць. А ўвогуле, маляваць трэба лепей. І болей. І мяне чешыць, што сярод вольных гэта пратэстнай публікі я не назіраю мастакоў першай велічыні. Канешне, смешна дзіліць на нейкія велічыні, але ёсць мастакі па сутнасці сваёй, у якіх мыслена працуе не на інтэрэй. Працаваць трэба — вось пра што размова. Я проста сам сабе спачнуваю, што, сядзячы тут, страшэнна губляю як творца.

— Але ж пры гэтым вы збіраецеся балавацца на пасад старшыні Саюза мастакоў. Як ацэньваеце свой рэйтынг?

— Лічу, што дастаткова вялікі. Тыя, хто думае, што я шчыра рвуся і хачу на гэтую пасадку... Хутчэй за ўсё я не хачу. Бо як творца вельмі ахвярую, у тым ліку і здароўем. Калі выкладаў сярод прыгожых маладых людзей, проста купіў паў трыццаці зямлі на адваротнае. Чаму іду на выбары? Я проста адкажы чалавек. І калі б мяне не падтрымлівалі калегі, не пайшоў бы, асабліва пасля некаторых сходаў секцыі, дзе як толькі мяне не называлі!

— Некаторыя мастакі жартуюць, што нібыта вы са старшынёй Саюза мастакоў Уладзімірам Савічам хочаце, як Пуцін з Мядзведзевым, проста махнуцца крэсламі...

— Хай што хочуць кажучы. Савіч — вельмі значная асоба ў нашым мастацтве, такога профі яшчэ трэба пашукаць! Я яго страшэнна паважаю. І паважаю старшыні Саюза! Але не маю маральнага права проста ўсё кінуць і пайсці, каб нехта прыйшоў і зламаў тое, што зроблена за апошнія гады...

Магу сказаць, што раней была распрацавана схема даяждання да краху гэтага Саюза. Некаторыя хацелі прыбраць маёмасць да сваіх рук, а Саюз — збанкруціць. Мы гэтага не дапусцілі...

— Карачей, з'езд абяцае быць цікавым...

— Думаю, ён будзе звычайным. Ну пакрыўчыць некалькі чалавек, атрымаюць свае 20—30 галасоў — і ўсё на гэтым...

Пра майстэрню, грошы і бізнесменаў

— Хачу вярнуцца да пытання пра майстэрню. Некалькі гадоў таму мастак Васіль Шаранговіч прапанаваў змайстэрню казаў так: гэта як галга распранаць! Ці праўда, што цяперашняе кіраўніцтва Саюза адмяніла льготы па аплце, якія існавалі для ветэранаў вайны?

— Раней ветэраны вайны сапраўды былі цалкам на ўтрыманні Саюза, але да нас прад'явілі прэтэнзіі арганізацыі сацзабеспячэння. Таму нам прыйшлося адмяніць ільготы, але мы ветэранам дапамагем.

— Колькі сёння каштуе майстэрня? І ці для ўсіх існуе адзін тариф? Чула, што ў Доме мастака нібыта плаціць менш, а ў доме над магазінам "Акція" — больш...

— Тарыфы для ўсіх аднолькавыя. Усё залежыць ад плошчы.

— Цікава, хтосьці з мастакоў адмовіўся ад майстэрні з-за таго, што проста няма грошай?

— Дэклараваны былі шмат, але да справы не дайшло. Было некалькі выпадкаў, калі стары чалавек пуская на сваю плошчу маладога мастака, але каб проста сказаць: "Забірайце!" — таго не было. Вось зараз трэба праблема вырашыць: мастак, якому ўжо добра за 80, з імем, заробку ніякага, а майстэрня — сотня метраў, амаль саляно! І кожную зіму ён вымушаны плаціць за плошчу мільёны, а сродкаў няма. Што з ім рабіць? Будзем праціць, каб ён на сваю тэрыторыю пусціў маладога мастака і падзяліў рахунок. Але куды яму самому падзець нажытае за столькі гадоў?

— Вось хацеў бы я таго ж Смалюка хаяіць на тыдзень пасадзіць у крэсла кіраўніка Саюза — няхай бы паспрабаваў вырашыць усе праблемы, пра якія ён нават не ўяўляе! А я з боку пакрытыкаваў бы...

— Можна, калі няма грошай, няхай бы мастакі сваімі творамі расплачваліся? Ці прыцягвае да Саюза людзей з грашмамі, якія любяць мастацтва, каб яны аплывалі частку расходаў за майстэрню?

— Хоць бы той бізнесмен прыйшоў у майстэрню і набыў твор, а так жа купляюць кітайскія постары...

Пра даносы і дзяржаўныя

— Існуе меркаванне, што сёння мастакі падзелены на сваіх і чужых...

— Не падзелены! Проста ёсць дзясяткі чалавек, якім не хапіла ці ўлады, ці славы, і яны спрабуюць любімымі сродкамі звярнуць на сябе ўвагу. Дарэчы, калі пачынаеш з гэтымі бунтарамі сам-насам размаўляць, яны мала чым могуць запярэдняць...

— Ведаю, што літаральна тыдзень таму на сходзе секцыі жывапісу многія віталі прамоў Андрэя Смалюка, які назваў Саюз мастакоў кармушкай для абраных, маўляў, усё дзяржаўныя ідуць міма большасці мастакоў...

— Смалюк — гэта яшчэ хлопчык у параўнанні з тым, што было на секцыі тэкстылі!.. З прыказкаю магу сказаць, што гэта паводзіны не культурных людзей, не супольнасці, а нейкага раз'юшанага статака... Не буду называць канкрэтныя імянаў, але скажу: ёсць людзі, якія пішуць даносы на любаго кіраўніка. Спачатку яны пісалі на нашых папярэднікаў, цяпер — на нас.

Што тычыцца выступлення Смалюка, то няхай гэта застанецца на ягоным сумленні. Шчыра прызнаюся: да працы ў Саюзе я зарабіў болей. І я, і старшыня Саюза атрымліваю нават менш, чым сярэдні заробак па Мінску. І гэта пры штодзённай працы, якая далёка не абмяжоўваецца 8-гадзінным рабочым днём.

Самы вялікі заказ, які мы выканалі, — Палац Незалежнасці. Але там сотні паўтары мастакоў удзельнічалі, якія прайшлі конкурсны адбор. І заказ атрымаў лепшы з лепшых. Між іншым, у мяне апошні заказ праз Саюз мастакоў быў у 1987 годзе. І да гэтага часу ніколі ніякіх заказаў не было.

Не кіраўніцтва Саюза размеркоўвае заказы. Саюз — некамерцыйная арганізацыя. Заказы займаюцца нашы ўнітарныя прадпрыемствы і пэўныя секцыі. Дык хай сябе папракніць, калі камусьці недадалі!

А шануюны Смалюк... Ён заяўляе, што ягоныя карціны каштуюць дарага. Толькі не разумела, чаму дарагі мастак неарулярына за майстэрню плаціць...

— Смалюк не адзіны, хто мае запазычанасці за майстэрню. Вы ж самі ведаеце, што ў мастака сёння ёсць заробак, а заўтра — няма...

— Але ж адна справа, калі не плаціць пенсіянер, і іншая — калі зарэкламаваны мастак. Ніхто ж не пытаецца, дзе бярэ Сітніца грошы, але я за майстэрню плачу дзень у дзень. І шмат мастакоў так робяць.

Дарэчы, той жа Смалюк у апошнія гады цалкам адасобіў ад Саюза. Ён існаваў недзе паралельна...

— Калі ўжо закранулі Смалюка, дык скажу: ён пакрыўджаны тым, што некалькі разоў запрашаў кіраўніцтва Саюза на свае выставы, але ніхто не прыйшоў...

— Не магу зараз нешта аспрэчыць. Адзін раз, памятаю, не дайшоў,

бо ляжаў у шпіталі. Але наўрад ці нехта папракне Сітніцу, што ён не наведаў юбілей таго ці іншага мастака — з рукамі ад Саюза. І ніхто не папракне Сітніцу, што не праводзіў у іншы свет мастака. І калі няма святара і няма камям памаліцца, то Сітніца моляцца над нябожчыкам. Я таксама магу папракнуць шмат каго, што яны толькі пра сябе клопаюцца. І люблю магу сказаць: хлопцы, ідзіце і пастываідайцеся лепей...

— Такіх спісаў, дзякуй Богу, няма.

— Былі выпадкі, калі здымалі карціны мастакоў, якія ўваходзяць у суполку "Пагоня"...

— Толькі што ў галерэі "Мастацтва" закрылася выстава Алксея Марачкіна, вельмі паважанага мной мастака. Ніхто яе не забараняў.

Саюз мастакоў — гэта ж не толькі суполка "Пагоня", не ўсе падзяляюць іх погляды на свет. І ў пэўных сітуацыях мы самі павінны быць трошкі больш абачлівымі, каб не нашкодзіць самім сабе...

— Вас цікавіць палітыка?

— Я трымаюся беларускіх нацыянальных каштоўнасцяў і ў мастацтве, і ў сваім светапоглядзе. Як грамадзянін магу выказаць сваю пазіцыю. Іншая справа, што цяжэйшаю на грудзях не рву... Мая палітыка — гэта мастацтва. Але ў мяне няма ніводнага мастацкага твора, куды я пусціў бы палітыку. Вельмі цяжка мастацкімі сродкамі зрабіць выбіты твор на палітычную тэму, які заўтра не страціў бы сваёй актуальнасці...

Пра дабрачыннасць, пенсіі і «Сотбіс»

— Не так даўно збіралі сродкі на лячэнне сябра Саюза мастакоў Фёдара Ястраба, у якога выявілі рэдкую і цяжкую хваробу. Ці дапамогу сродкамі Саюз мастакоў?

— Абавязкова! Хаця ў нас адна казна — і на выставы, і на рамонт, і на дапамогу. Пасмейваемся з тых, хто звяртаецца па дапамогу на тое, каб зубы ўставіць. Але калі цяжка хворы чалавек, — знаходзім мажлівасць дапамагчы.

— Ужо не кажу пра тое, што асобныя артыкул нашых выдаткаў — пахаванні, значную частку расходаў па гэтай справе Саюз бярэ на сябе.

— Літаральна тыдзень таму адзін вядомы беларускі мастак, якому вось-вось споўніцца 60 гадоў, пачаў збіраць дакументы на пенсію. І быў шакіраваны тым, што будзе атрымаваць прыкладна такія ж грошы, які і бамж, які нідзе не працаваў. Ці многім мастакам, якія не маюць працоўнага стажу, але маюць шмат неблагіх твораў і гучныя імяны, знаёма такая праблема?

— Мастак ніколі не ідзе на пенсію. І ніхто з пенсіённым узрастаннем пэндылі не складае. Мне і самому хутка на пенсію, але я маю працоўны стаж, бо 25 гадоў выкладаў... Я разумю сітуацыю, але лчу, што я павінен вырашыць дзяржава. Бо зараз і акадэмік, і прыбяральніцтва прыкладна аднолькавую пенсію атрымаюць...

Ці можа Саюз мастакоў паўплываць на вырашэнне гэтай праблемы? Не ведаю. Але гаварыць пра гэта трэба. Ёсць таксама можа ўзняць гэтакія пытанне. Ёсць нават Савет па культуры, створаны пры Савецкім міністэрстве, які, здаецца, толькі адзін раз і сабраўся...

— Проста шмат гісторый, калі пры жыцці творцы мастака не прадаюцца, а пасля смерці за яго карціны гатовы мільёны выласці!

— Гэта амаль правільна! Цяпер, напрыклад, у трыдзеці 50-я гады мінулага стагоддзя. У нас ужо "дылеры ад мастацтва", здаецца, усё павыталі. Пройдзе час — будзе шапаныя помпы на творы цяперашняга д'з'езд.

— І будзе беларускіх мастакоў купляць на "Сотбісе"...

— У мяне на "Сотбісе" дзве працы прадаліся, між іншым. Праўда, я ні капейкі не атрымаў. Мне проста нахалюлі. Прыехаў судыя авантурыст з Аўстрыі па прызвічці Фукс. Наладзіў праект "Сучасныя беларускія мастакі", выдаў альбом, набраў ад мастакоў твораў, наладзіў прэзентацыю на "Сотбісе" і... знік. Не атрымаў я не толькі грошай за прададзеныя творы, але і яшчэ 10 сваіх прац. Шукалі гэтага Фукса і праз МЗС, і праз пасольства, але нічога не атрымаўся. А каб звяртацца ў еўрапейскія суды, трэба мець вялікія грошы... Думаю, я не кожны мастак можа вам расказаць падобныя гісторыі са сваёй жыццём...

— Рыгор Сямёнавіч, дык усё ж такі: калі будзеце святкаваць юбілей Саюза?

— Мы парайліся з міністрам культуры, і ён прапанаваў зрабіць свята ў новым годзе. Знойдзем залу, запрацім гэтыя музычныя калектывы, узаагародзім мастакоў... А пакуль проста правядзем з'езд.

Ведаеце, апошнія дні прыходжу дадому, клудася ў ложак і... яшчэ гадзін мяне ў галаве дыскутуе, вяду з'езд! Мне жонка ўжо і валяр'янку капае, а я яе магу заснуць! Перажываю... Хочацца, канешне, каб і ў дзяржаву, і ў сям'ю, і ў Саюз мастакоў было больш здаровага сансу. Бо там, дзе людзі могуць дамовіцца на ўзроўні здаровага сансу, здымаюцца ўсе пытанні...

— Калі выйсці на вуліцу і папрасіць назваць імяны пяці самых вядомых беларускіх мастакоў, то каго, на ваш погляд, назавуць у першую чаргу?

— Цяжка сказаць... Можна, і не назавуць. Трэба, каб больш папулярныя мастакоў. Пра харошыя выставы часцей распаўядалі...

— Ці існуюць сёння, на ваш погляд, чорныя спісы мастакоў?

ВІНШУЕМ!

Драматург з Мінска стаў лаўрэатам расійскай прэміі «Дэбют»

Дзмітрый Багаслаўскі стаў пераможцам конкурсу ў намінацыі "Драматургія" з п'есамі "Вонкавая пабочныя" ("Внешние побочные") і "Дзеўкі".

Дзмітрый нарадзіўся ў Мінску ў 1985 годзе. Ён скончыў Мінскі дзяржаўны каледж мастацтваў па спецыяльнасці "рэжысура", а потым Беларускую дзяржаўную акадэмію мастацтваў па той жа спецыяльнасці (2010). Цяпер Багаслаўскі працуе акцёрам у Беларускай дзяржаўнай маладзёжнай тэатры. Ён адзін з арганізатараў Студыі альтэрнатыўнай драмы.

Прэмія "Дэбют" заснавана Міжнародным фондам "Пакаленне". Яна прысуджаецца маладым аўтарам літаратурных твораў на рускай мове незалежна ад месца іх пражывання.

ГАСТРОЛЬ

Балет уехаў в Германію

До конца января артисты будут гастролировать по Австрии и Германии.

В программе Рождественского тура белорусского балета классика балетного репертуара — спектакли "Лебединое озеро" и "Шелкунчик, или Еще одна Рождественская история" Петра Чайковского.

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

21—29 снежня

МІНСК Тэатры

Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы 21 — "Вячара з прыдуркам". 22 — "Офіс". 27 — "Translations".

Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі 21 — "А мне не сорамна!..". 22 — "А мне не сорамна!..". 23 — "А мне не сорамна!..".

Нацыянальны акадэмічны Валкі тэатр оперы і балета 21 — "Ромео і Джульетта". 24 — "Севільскі цирюльнік".

Брэстскі акадэмічны тэатр драмы 21, 22, 27 — "Новогодний розыгрыш". 22 — "Двое". 24 — "Калядны канцэрт".

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя М. Горкага 21 — "Экзектор". 22 — "Оракул?..". 24 — "Пане Коханку".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 21 — "Буратино. by". 22 — "Граф Локсесбург". 23 — "Приключения бременских музыкантов".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 25 — "Дунюшка і Кошчеево царство". 26 — "Невадомая Беларусь".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 21 — "Простота Карлсон". 22 — "Амэрыканская камедыя". 23 — "Аб'явіліт/Бармалей".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 21 — "Красная Шапочка". 22 — "Мойдодыр". 23 — "Морозко".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 21 — "Куды падзеўся снег?". 22 — "Куды падзеўся снег?". 23 — "Куды падзеўся снег?".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 21 — "Красная Шапочка". 22 — "Мойдодыр". 23 — "Морозко".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 21 — "Красная Шапочка". 22 — "Мойдодыр". 23 — "Морозко".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 21 — "Красная Шапочка". 22 — "Мойдодыр". 23 — "Морозко".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 21 — "Красная Шапочка". 22 — "Мойдодыр". 23 — "Морозко".

23 — "Мужчина в подорожке". 24 — "Данс-шоу комедия". 25, 26, 29 — "Самое заветное желание". 27 — "Корпорация новогодних чудес".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 23 — "Цыкл канцэртаў". 25, 26, 27, 28, 29 — "Навагодняя музычная спектаклі".

Брэстскі акадэмічны тэатр драмы 21, 22, 27 — "Новогодний розыгрыш". 22 — "Двое". 24 — "Калядны канцэрт".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 21 — "Буратино. by". 22 — "Граф Локсесбург". 23 — "Приключения бременских музыкантов".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 25 — "Дунюшка і Кошчеево царство". 26 — "Невадомая Беларусь".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 21 — "Простота Карлсон". 22 — "Амэрыканская камедыя". 23 — "Аб'явіліт/Бармалей".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 21 — "Красная Шапочка". 22 — "Мойдодыр". 23 — "Морозко".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 21 — "Красная Шапочка". 22 — "Мойдодыр". 23 — "Морозко".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 21 — "Красная Шапочка". 22 — "Мойдодыр". 23 — "Морозко".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 21 — "Красная Шапочка". 22 — "Мойдодыр". 23 — "Морозко".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 21 — "Красная Шапочка". 22 — "Мойдодыр". 23 — "Морозко".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 21 — "Красная Шапочка". 22 — "Мойдодыр". 23 — "Морозко".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 21 — "Красная Шапочка". 22 — "Мойдодыр". 23 — "Морозко".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр 21 — "Красная Шапочка". 22 — "Мойдодыр". 23 — "Морозко".

ПОНЕДЕЛЬНИК, 23 ДЕКАБРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!". 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.00 "Новости".

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром". 08.40 "Новые русские сенсации". 09.35, 10.20 "Возвращение Мухомара".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России". 10.00 "Картина мира". 10.55 "Погода на неделю".

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа". 06.10, 17.20 "Минщина".

ВТОРНИК, 24 ДЕКАБРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!". 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00 "Новости".

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром". 08.40, 10.20 "Возвращение Мухомара".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России". 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа". 06.10, 17.20 "Минщина".

СРЕДА, 25 ДЕКАБРЯ

Беларусь 1

06.35 "Мой домашний динозавр". 08.20 "Иснась". 08.50 Слово Митрополита Тадеуша Кондрасевича на Рождество Христово.

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России". 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром". 08.40, 10.20 "Возвращение Мухомара".

ОНТ

07.00 "Наше утро". 08.00, 09.00, 16.00, 20.30 "Наши новости".

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа". 06.10, 17.20 "Минщина".

ЧЕТВЕРГ, 26 ДЕКАБРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!". 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.00 "Новости".

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром". 08.40, 10.20 "Возвращение Мухомара".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России". 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа". 06.10, 17.20 "Минщина".

Беларусь 2

07.00 "Утро". 09.00, 21.20 "Тэлебарометр".

Мир

05.00 "Татьянин день". 06.40 "Непотерянный Петербург".

Беларусь 3

07.30 "Дабрананак". 08.00, 12.25, 18.55, 00.40 "Калейдаскоп".

Мир

05.00 "Татьянин день". 06.40 "Непотерянный Петербург".

Беларусь 2

07.00 "Утро". 09.00, 21.20 "Тэлебарометр".

Мир

05.00 "Татьянин день". 06.40 "Непотерянный Петербург".

Беларусь 3

07.30 "Дабрананак". 08.00, 12.25, 18.55, 00.40 "Калейдаскоп".

Мир

05.00 "Татьянин день". 06.40 "Непотерянный Петербург".

Беларусь 2

07.00 "Утро". 09.00, 21.20 "Тэлебарометр".

Мир

05.00 "Татьянин день". 06.40 "Непотерянный Петербург".

Беларусь 3

07.30 "Дабрананак". 08.00, 12.25, 18.55, 00.40 "Калейдаскоп".

Мир

05.00 "Татьянин день". 06.40 "Непотерянный Петербург".

Беларусь 2

07.00 "Утро". 09.00, 21.20 "Тэлебарометр".

Мир

05.00 "Татьянин день". 06.40 "Непотерянный Петербург".

Беларусь 3

07.30 "Дабрананак". 08.00, 12.25, 18.55, 00.40 "Калейдаскоп".

Мир

05.00 "Татьянин день". 06.40 "Непотерянный Петербург".

Беларусь 2

07.00 "Утро". 09.00, 21.20 "Тэлебарометр".

Мир

05.00 "Татьянин день". 06.40 "Непотерянный Петербург".

Беларусь 3

07.30 "Дабрананак". 08.00, 12.25, 18.55, 00.40 "Калейдаскоп".

Мир

05.00 "Татьянин день". 06.40 "Непотерянный Петербург".

Канцэртная зала "Мінск" 22 — Творчы вечар Мікалая Цыскарыдзе.

ПЯТНИЦА, 27 ДЕКАБРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 01.05 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 19.20, 01.20 "Зона Х".
09.10, 17.30 "Сердце Марии".
09.10, 19.50 "Такая обычная жизнь".
11.05 "Мистические истории".
12.10, 14.55, 18.35 "Evrovision. Без комментариев".
12.15, 23.10 "Судьба гигантов".
13.25, 21.45 "Наши".
13.40, 21.55 "Сваты-6".
Худ.фильм.
15.15, 18.40 "Новости региона".
15.25 "Джамайка".
16.30 "Без права на дубль".
21.00 "Панорама".
23.45 "Рождество с неудачниками".
02.10 "День спорта".

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.25 "Контрольная закупка".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "Матч".
12.10 "Они и мы".
12.10 "Доброго здоровья!".
13.55 "Модный приговор".
15.00 "Наедине со всеми".
16.15 "Понять. Простить".
17.00 "В наше время".
18.20 "Куда меня".
18.55 "Поле чудес".
20.00 "Время".
21.05 "Вечерний Минск".
22.25 "Любовь зла".
00.30 "Вечерний Ургант".
01.30 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утроем".
08.40, 10.20 "Возвращение Мухомара".
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".
11.00 "До суда".
11.55 "Суд присяжных".
13.25 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.25 "Дело врачей".
15.15 "Дело вкуса".
15.40, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.35 "Говорим и показываем".
19.35 "Жизнь как песня: Сергей Чобанов".
21.15 "Фокусник".
23.05 "Фокусник-2".
00.50 "Авиаторы".

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
09.00, 13.50, 18.30, 20.15 "Дневник Хорошо!ю".
09.10 "Документальный проект".
10.05 "Автопанорама".
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 "Желанная".
12.30 "Джейми: Рождественская вечеринка".

Мир

05.00 "Татьянин день".
06.10 "Мультифильмы".
07.10 "Тик-так".
07.20 "Обручальное кольцо".
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 "Новости Содружества".
09.15 "Папа".
11.15 "Добро пожаловать".
11.45 "Республика сегодня".
12.25, 01.40 "Клон".
14.10, 03.30 "В мире чудес".
15.25 "Еще не вместе".
16.20 "Наследство".
18.25, 23.35 "Ой, мороз, мороз!".

Белсат

07.00, 19.00 "Информационно-публицистический блок".
08.30, 22.55 "Репартер".
08.55, 21.00, 23.20 "Аб'екты".
18.00 "Ранча".
18.45 "Кальханка для самых маленьких".
19.15 "Аллад медный".
19.20 "Аллад падзей культуры".
19.25 "Завый".
19.30, 20.00 "Навіны".
19.40 "Размова".
19.50 "Репартаж Алеса Залеўскага".
20.25 "Невядомае Беларусь".
21.25 "Дом".

Беларусь 3

07.30 "Дабранак".
08.00, 12.15, 19.00, 23.55 "Калейдаскоп".
08.05, 12.25, 00.00 "Год у гісторыі".
08.20 "Майстры і чалавкі".
08.55 "Незнаямая песня".
09.20 "Росчырк часу".
09.35, 20.50 "Майстар і Маргарыта".
10.25, 21.40 "Сіла веры".
10.50 "Воштраў скарбаў".
12.35, 23.25 "Свято далёкай зоркі".
13.05, 23.00 "Аўтограф".
13.40 "Скарбніца Магілёўшчыны".
14.05 "Адлюстраванні".
14.25 "Чуды прыроды".
14.55 "Непрыручаная птушка".
15.15, 22.05 "Навагодні тыдзень".
16.20 "Запаветная сцяжка".
16.50 "Масква—Мінск. Кінатранзіт".
17.15 "Рэчывы доказ".
17.45 "Карані".
18.10 "Палескі пачастунак".
18.30 "Камертон".
19.05 "Беллет парус адзіночкі...".
20.30 "Кальханка".

Мир

07.00, 19.00 "Информационно-публицистический блок".
08.30, 22.55 "Репартер".
08.55, 21.00, 23.20 "Аб'екты".
18.00 "Ранча".
18.45 "Кальханка для самых маленьких".
19.15 "Аллад медный".
19.20 "Аллад падзей культуры".
19.25 "Завый".
19.30, 20.00 "Навіны".
19.40 "Размова".
19.50 "Репартаж Алеса Залеўскага".
20.25 "Невядомае Беларусь".
21.25 "Дом".

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
09.00, 13.50, 18.30, 20.15 "Дневник Хорошо!ю".
09.10 "Документальный проект".
10.05 "Автопанорама".
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 "Желанная".
12.30 "Джейми: Рождественская вечеринка".

Мир

05.00 "Татьянин день".
06.10 "Мультифильмы".
07.10 "Тик-так".
07.20 "Обручальное кольцо".
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 "Новости Содружества".
09.15 "Папа".
11.15 "Добро пожаловать".
11.45 "Республика сегодня".
12.25, 01.40 "Клон".
14.10, 03.30 "В мире чудес".
15.25 "Еще не вместе".
16.20 "Наследство".
18.25, 23.35 "Ой, мороз, мороз!".

Белсат

07.00, 19.00 "Информационно-публицистический блок".
08.30, 22.55 "Репартер".
08.55, 21.00, 23.20 "Аб'екты".
18.00 "Ранча".
18.45 "Кальханка для самых маленьких".
19.15 "Аллад медный".
19.20 "Аллад падзей культуры".
19.25 "Завый".
19.30, 20.00 "Навіны".
19.40 "Размова".
19.50 "Репартаж Алеса Залеўскага".
20.25 "Невядомае Беларусь".
21.25 "Дом".

Беларусь 3

07.30 "Дабранак".
08.00, 12.15, 19.00, 23.55 "Калейдаскоп".
08.05, 12.25, 00.00 "Год у гісторыі".
08.20 "Майстры і чалавкі".
08.55 "Незнаямая песня".
09.20 "Росчырк часу".
09.35, 20.50 "Майстар і Маргарыта".
10.25, 21.40 "Сіла веры".
10.50 "Воштраў скарбаў".
12.35, 23.25 "Свято далёкай зоркі".
13.05, 23.00 "Аўтограф".
13.40 "Скарбніца Магілёўшчыны".
14.05 "Адлюстраванні".
14.25 "Чуды прыроды".
14.55 "Непрыручаная птушка".
15.15, 22.05 "Навагодні тыдзень".
16.20 "Запаветная сцяжка".
16.50 "Масква—Мінск. Кінатранзіт".
17.15 "Рэчывы доказ".
17.45 "Карані".
18.10 "Палескі пачастунак".
18.30 "Камертон".
19.05 "Беллет парус адзіночкі...".
20.30 "Кальханка".

Мир

05.00 "Татьянин день".
06.10 "Мультифильмы".
07.10 "Тик-так".
07.20 "Обручальное кольцо".
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 "Новости Содружества".
09.15 "Папа".
11.15 "Добро пожаловать".
11.45 "Республика сегодня".
12.25, 01.40 "Клон".
14.10, 03.30 "В мире чудес".
15.25 "Еще не вместе".
16.20 "Наследство".
18.25, 23.35 "Ой, мороз, мороз!".

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
09.00, 13.50, 18.30, 20.15 "Дневник Хорошо!ю".
09.10 "Документальный проект".
10.05 "Автопанорама".
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 "Желанная".
12.30 "Джейми: Рождественская вечеринка".

Мир

05.00 "Татьянин день".
06.10 "Мультифильмы".
07.10 "Тик-так".
07.20 "Обручальное кольцо".
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 "Новости Содружества".
09.15 "Папа".
11.15 "Добро пожаловать".
11.45 "Республика сегодня".
12.25, 01.40 "Клон".
14.10, 03.30 "В мире чудес".
15.25 "Еще не вместе".
16.20 "Наследство".
18.25, 23.35 "Ой, мороз, мороз!".

Белсат

07.00, 19.00 "Информационно-публицистический блок".
08.30, 22.55 "Репартер".
08.55, 21.00, 23.20 "Аб'екты".
18.00 "Ранча".
18.45 "Кальханка для самых маленьких".
19.15 "Аллад медный".
19.20 "Аллад падзей культуры".
19.25 "Завый".
19.30, 20.00 "Навіны".
19.40 "Размова".
19.50 "Репартаж Алеса Залеўскага".
20.25 "Невядомае Беларусь".
21.25 "Дом".

Беларусь 3

07.30 "Дабранак".
08.00, 12.15, 19.00, 23.55 "Калейдаскоп".
08.05, 12.25, 00.00 "Год у гісторыі".
08.20 "Майстры і чалавкі".
08.55 "Незнаямая песня".
09.20 "Росчырк часу".
09.35, 20.50 "Майстар і Маргарыта".
10.25, 21.40 "Сіла веры".
10.50 "Воштраў скарбаў".
12.35, 23.25 "Свято далёкай зоркі".
13.05, 23.00 "Аўтограф".
13.40 "Скарбніца Магілёўшчыны".
14.05 "Адлюстраванні".
14.25 "Чуды прыроды".
14.55 "Непрыручаная птушка".
15.15, 22.05 "Навагодні тыдзень".
16.20 "Запаветная сцяжка".
16.50 "Масква—Мінск. Кінатранзіт".
17.15 "Рэчывы доказ".
17.45 "Карані".
18.10 "Палескі пачастунак".
18.30 "Камертон".
19.05 "Беллет парус адзіночкі...".
20.30 "Кальханка".

Мир

05.00 "Татьянин день".
06.10 "Мультифильмы".
07.10 "Тик-так".
07.20 "Обручальное кольцо".
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 "Новости Содружества".
09.15 "Папа".
11.15 "Добро пожаловать".
11.45 "Республика сегодня".
12.25, 01.40 "Клон".
14.10, 03.30 "В мире чудес".
15.25 "Еще не вместе".
16.20 "Наследство".
18.25, 23.35 "Ой, мороз, мороз!".

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
09.00, 13.50, 18.30, 20.15 "Дневник Хорошо!ю".
09.10 "Документальный проект".
10.05 "Автопанорама".
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 "Желанная".
12.30 "Джейми: Рождественская вечеринка".

Мир

05.00 "Татьянин день".
06.10 "Мультифильмы".
07.10 "Тик-так".
07.20 "Обручальное кольцо".
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 "Новости Содружества".
09.15 "Папа".
11.15 "Добро пожаловать".
11.45 "Республика сегодня".
12.25, 01.40 "Клон".
14.10, 03.30 "В мире чудес".
15.25 "Еще не вместе".
16.20 "Наследство".
18.25, 23.35 "Ой, мороз, мороз!".

Белсат

07.00, 19.00 "Информационно-публицистический блок".
08.30, 22.55 "Репартер".
08.55, 21.00, 23.20 "Аб'екты".
18.00 "Ранча".
18.45 "Кальханка для самых маленьких".
19.15 "Аллад медный".
19.20 "Аллад падзей культуры".
19.25 "Завый".
19.30, 20.00 "Навіны".
19.40 "Размова".
19.50 "Репартаж Алеса Залеўскага".
20.25 "Невядомае Беларусь".
21.25 "Дом".

Беларусь 3

07.30 "Дабранак".
08.00, 12.15, 19.00, 23.55 "Калейдаскоп".
08.05, 12.25, 00.00 "Год у гісторыі".
08.20 "Майстры і чалавкі".
08.55 "Незнаямая песня".
09.20 "Росчырк часу".
09.35, 20.50 "Майстар і Маргарыта".
10.25, 21.40 "Сіла веры".
10.50 "Воштраў скарбаў".
12.35, 23.25 "Свято далёкай зоркі".
13.05, 23.00 "Аўтограф".
13.40 "Скарбніца Магілёўшчыны".
14.05 "Адлюстраванні".
14.25 "Чуды прыроды".
14.55 "Непрыручаная птушка".
15.15, 22.05 "Навагодні тыдзень".
16.20 "Запаветная сцяжка".
16.50 "Масква—Мінск. Кінатранзіт".
17.15 "Рэчывы доказ".
17.45 "Карані".
18.10 "Палескі пачастунак".
18.30 "Камертон".
19.05 "Беллет парус адзіночкі...".
20.30 "Кальханка".

Мир

05.00 "Татьянин день".
06.10 "Мультифильмы".
07.10 "Тик-так".
07.20 "Обручальное кольцо".
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 "Новости Содружества".
09.15 "Папа".
11.15 "Добро пожаловать".
11.45 "Республика сегодня".
12.25, 01.40 "Клон".
14.10, 03.30 "В мире чудес".
15.25 "Еще не вместе".
16.20 "Наследство".
18.25, 23.35 "Ой, мороз, мороз!".

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
09.00, 13.50, 18.30, 20.15 "Дневник Хорошо!ю".
09.10 "Документальный проект".
10.05 "Автопанорама".
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 "Желанная".
12.30 "Джейми: Рождественская вечеринка".

Мир

05.00 "Татьянин день".
06.10 "Мультифильмы".
07.10 "Тик-так".
07.20 "Обручальное кольцо".
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 "Новости Содружества".
09.15 "Папа".
11.15 "Добро пожаловать".
11.45 "Республика сегодня".
12.25, 01.40 "Клон".
14.10, 03.30 "В мире чудес".
15.25 "Еще не вместе".
16.20 "Наследство".
18.25, 23.35 "Ой, мороз, мороз!".

Белсат

07.00, 19.00 "Информационно-публицистический блок".
08.30, 22.55 "Репартер".
08.55, 21.00, 23.20 "Аб'екты".
18.00 "Ранча".
18.45 "Кальханка для самых маленьких".
19.15 "Аллад медный".
19.20 "Аллад падзей культуры".
19.25 "Завый".
19.30, 20.00 "Навіны".
19.40 "Размова".
19.50 "Репартаж Алеса Залеўскага".
20.25 "Невядомае Беларусь".
21.25 "Дом".

Беларусь 3

07.30 "Дабранак".
08.00, 12.15, 19.00, 23.55 "Калейдаскоп".
08.05, 12.25, 00.00 "Год у гісторыі".
08.20 "Майстры і чалавкі".
08.55 "Незнаямая песня".
09.20 "Росчырк часу".
09.35, 20.50 "Майстар і Маргарыта".
10.25, 21.40 "Сіла веры".
10.50 "Воштраў скарбаў".
12.35, 23.25 "Свято далёкай зоркі".
13.05, 23.00 "Аўтограф".
13.40 "Скарбніца Магілёўшчыны".
14.05 "Адлюстраванні".
14.25 "Чуды прыроды".
14.55 "Непрыручаная птушка".
15.15, 22.05 "Навагодні тыдзень".
16.20 "Запаветная сцяжка".
16.50 "Масква—Мінск. Кінатранзіт".
17.15 "Рэчывы доказ".
17.45 "Карані".
18.10 "Палескі пачастунак".
18.30 "Камертон".
19.05 "Беллет парус адзіночкі...".
20.30 "Кальханка".

Мир

05.00 "Татьянин день".
06.10 "Мультифильмы".
07.10 "Тик-так".
07.20 "Обручальное кольцо".
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 "Новости Содружества".
09.15 "Папа".
11.15 "Добро пожаловать".
11.45 "Республика сегодня".
12.25, 01.40 "Клон".
14.10, 03.30 "В мире чудес".
15.25 "Еще не вместе".
16.20 "Наследство".
18.25, 23.35 "Ой, мороз, мороз!".

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
09.00, 13.50, 18.30, 20.15 "Дневник Хорошо!ю".
09.10 "Документальный проект".
10.05 "Автопанорама".
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 "Желанная".
12.30 "Джейми: Рождественская вечеринка".

Мир

05.00 "Татьянин день".
06.10 "Мультифильмы".
07.10 "Тик-так".
07.20 "Обручальное кольцо".
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 "Новости Содружества".
09.15 "Папа".
11.15 "Добро пожаловать".
11.45 "Республика сегодня".
12.25, 01.40 "Клон".
14.10, 03.30 "В мире чудес".
15.25 "Еще не вместе".
16.20 "Наследство".
18.25, 23.35 "Ой, мороз, мороз!".

Белсат

07.00, 19.00 "Информационно-публицистический блок".
08.30, 22.55 "Репартер".
08.55, 21.00, 23.20 "Аб'екты".
18.00 "Ранча".
18.45 "Кальханка для самых маленьких".
19.15 "Аллад медный".
19.20 "Аллад падзей культуры".
19.25 "Завый".
19.30, 20.00 "Навіны".
19.40 "Размова".
19.50 "Репартаж Алеса Залеўскага".
20.25 "Невядомае Беларусь".
21.25 "Дом".

Беларусь 3

07.30 "Дабранак".
08.00, 12.15, 19.00, 23.55 "Калейдаскоп".
08.05, 12.25, 00.00 "Год у гісторыі".
08.20 "Майстры і чалавкі".
08.55 "Незнаямая песня".
09.20 "Росчырк часу".
09.35, 20.50 "Майстар і Маргарыта".
10.25, 21.40 "Сіла веры".
10.50 "Воштраў скарбаў".
12.35, 23.25 "Свято далёкай зоркі".
13.05, 23.00 "Аўтограф".
13.40 "Скарбніца Магілёўшчыны".
14.05 "Адлюстраванні".
14.25 "Чуды прыроды".
14.55 "Непрыручаная птушка".
15.15, 22.05 "Навагодні тыдзень".
16.20 "Запаветная сцяжка".
16.50 "Масква—Мінск. Кінатранзіт".
17.15 "Рэчывы доказ".
17.45 "Карані".
18.10 "Палескі пачастунак".
18.30 "Камертон".
19.05 "Беллет парус адзіночкі...".
20.30 "Кальханка".

Мир

05.00 "Татьянин день".
06